

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2024-2025

Nr. 8

**INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 25 april 2025

Ochtendvergadering**

INHOUD

BERICHT VAN VERHINDERING	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN.....	4
SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, B)	4
- van de heer Fouad Ahidar aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de aanwezigheid van asbest in Brusselse scholen	
- van de heer Emile Luhahi aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over asbestverwijdering in Brusselse scholen	
<i>Sprekers: Fouad Ahidar – Emile Luhahi – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid</i>	

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	7
- van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende programma's en initiatieven om leerlingen te inspireren en te informeren over ondernemerschap	
<i>Sprekers: Najima El Arbaoui – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Emile Luhahi aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de stijging van NEET-jongeren in het Brussels Gewest	
<i>Sprekers: Emile Luhahi – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Bob De Brabandere aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de aanpak van agressie tegen leerkrachten in de Brusselse Nederlandstalige scholen	
<i>Sprekers: Bob De Brabandere – Gilles Verstraeten – Fouad Ahidar – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Emile Luhahi aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het educatief gebruik van Adolescence	
<i>Sprekers: Emile Luhahi – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Ilyas Mouani aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het preventiebeleid rond jeugdcriminaliteit bij jonge kinderen	
<i>Sprekers: Ilyas Mouani – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de structurele aanpak van hoogbegaafdheid in het Brussels onderwijs	
<i>Sprekers: Najima El Arbaoui – Gilles Verstraeten – Lotte Stoops – Fouad Ahidar – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de ondersteuning van personen met autisme in onderwijs en zorg	
<i>Sprekers: Najima El Arbaoui – Sven Gatz, collegelid</i>	
SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)	28
- van de heer Emile Luhahi aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de tijdelijke sluiting van een leerjaar in basisschool Balder	
- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder in Sint-Gillis	
- van de heer Ilyas Mouani aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het sluiten van een volledige klas in basisschool Balder	
<i>Sprekers: Emile Luhahi – Gilles Verstraeten – Ilyas Mouani – Fouad Ahidar – Imane Belguenani – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid</i>	
VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	38
- van de heer Ilyas Mouani aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de speelpleinen van de VGC tijdens de paasvakantie 2025	
<i>Sprekers: Ilyas Mouani – Mathias Vanden Borre – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	42
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	42
- van de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over extra plaatsen in de Brusselse kinderopvang	
<i>Sprekers: Najima El Arbaoui – Benjamin Dalle – Ilyas Mouani – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
- van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over de ombudsdienst Vlaamse Gemeenschapscommissie - Klachtenmanagement	
<i>Sprekers: Benjamin Dalle – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
- van mevrouw Lotte Stoops aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de bedreiging van het terugdraaien van de Kunstwerkuitkering voor het Brusselse cultuurweefsel	
<i>Sprekers: Lotte Stoops – Ans Persoons, collegelid</i>	
- van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de rol van de VGC in het creëren van zweminfrastructuur in het Brussels Gewest	
<i>Sprekers: Benjamin Dalle – Lotte Stoops – Ans Persoons, collegelid</i>	
- van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de openstelling van sporthal Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw	
<i>Sprekers: Benjamin Dalle – Ans Persoons, collegelid</i>	
BIJLAGEN	59
TREFWOORDENREGISTER	60

8ste vergadering**Vergadering van vrijdag 25 april 2025****OCHTENDVERGADERING***De vergadering wordt om 9.09 uur geopend.**Voorzitster: mevrouw Lotte Stoops*

BERICHT VAN VERHINDERING**De voorzitter:** De heer Pascal Smet is verontschuldigd wegens medische redenen.**REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN****De voorzitter:** De actualiteitsvragen gericht aan collegelid Sven Gatz zullen na de vragen om uitleg worden behandeld. (*Instemming*)**De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar):** Beginnen we niet met de vragen van raadslid Benjamin Dalle? Hadden we dat zo niet afgesproken?**De voorzitter:** We beginnen inderdaad niet met de vragen van raadslid Benjamin Dalle. We hebben het bekeken en zullen in het Uitgebreid Bureau rekening houden met de raadsleden die ook in de Senaat zetelen. De heer Benjamin Dalle had echter geen vragen voor collegelid Sven Gatz, die hier nu aanwezig is. Ik heb dat aan iedereen meegedeeld waarom we deze werkwijze hanteren.**De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar):** Ik heb uw sms dan niet gelezen. Mijn verontschuldigen, mevrouw de voorzitter.**SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)****Asbestverwijdering in Brusselse scholen****De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar):** Uit recente cijfers van OVAM (Vlaamse afvalstoffenmaatschappij) blijkt dat meer dan de helft van de onderzochte scholen in Vlaanderen nog asbest bevat. In 53 % van de gebouwen moet dringend ingegrepen worden. Slechts 20 % is volledig asbestvrij. Brusselse scholen zijn niet opgenomen in dit onderzoek. Er is dus geen duidelijk zicht op de situatie in onze hoofdstad.

Deze cijfers uit Vlaanderen zijn, zeker gezien de ernstige gezondheidsrisico's van blootstelling aan asbest, heel verontrustend. Asbestvezels zijn onzichtbaar en kunnen bij inademing diep doordringen in de longen. Zelfs beperkte blootstelling kan op termijn leiden tot ernstige aandoeningen zoals chronische longaandoening of zelfs longkanker. Deze ziektes verschijnen

vaak pas tientallen jaren na de blootstelling aan die gevaarlijke stoffen. Het risico op lange termijn is dus reëel, zeker in een schoolomgeving waar kinderen, leerkrachten en personeel jarenlang dagelijks aanwezig zijn.

Het is dan ook onze plicht, als overheid, om schoolgebouwen veilig te maken en zo onze kinderen en het onderwijzend personeel te beschermen, niet alleen vandaag, maar ook met het oog op hun gezondheid op lange termijn.

Wat is de huidige toestand van Nederlandstalige Brusselse schoolgebouwen op vlak van asbest? Beschikt u over een recente en volledige inventaris van de aanwezigheid van asbest in Brusselse scholen? Worden systematische inspecties uitgevoerd of gepland om de aanwezigheid van asbest in kaart te brengen?

Bestaat er een concreet actieplan om asbest te verwijderen uit Brusselse schoolgebouwen? Is er een budget voorzien, zoals recent in Vlaanderen werd aangekondigd?

Hoe worden directies, ouders en personeel geïnformeerd als er asbest wordt gevonden in de school?

Ik vraag u met aandrang om duidelijkheid en actie. Onze kinderen en leerkrachten verdienen een veilige schoolomgeving.

We weten intussen wat er in een school in Jette gebeurt. Collegelid Sven Gatz, u bent zelf gemeenteraadslid in Jette. We hebben al verschillende debatten gehad over de scholen in deze gemeente.

De heer Emile Luhahi (Groen): Ik heb een gelijkaardige vraag als collega Fouad Ahidar. Vijf jaar geleden in 2020 berichtte *Bruzz* dat ongeveer 80 % van de schoolgebouwen in Brussel asbest bevat. De scholen dragen de kosten voor de verwijdering hiervan grotendeels zelf. In tegenstelling tot de Vlaamse scholengroepen kunnen zij geen beroep doen op subsidies van OVAM. Begin dit jaar kondigde Vlaams minister Zuhail Demir aan dat de Vlaamse overheid de kosten voor asbestverwijdering in scholen volledig zal terugbetalen. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel komt vooralsnog niet in aanmerking voor die steun.

Dat maakt de aanpak van de asbestproblematiek vanzelfsprekend extra precair. Leefmilieu Brussel gaf vijf jaar geleden al aan op zoek te gaan naar een globale aanpak. Wat is er in die vijf jaar veranderd? Duizenden ketjes volgen nog steeds dagelijks les tussen asbest.

Hoe staat het met asbest in de Nederlandstalige scholen van het Brussel Hoofdstedelijk Gewest? Over hoeveel scholen gaat het precies? Is er intussen een tijdslijn voor ondersteuning voor asbestverwijdering? Welke stappen zijn er de voorbije vijf jaar gezet? Wat was de uitkomst van uw gesprekken met Leefmilieu Brussel? Welke andere mogelijkheden zijn er om asbestverwijdering te financieren? Heeft u reeds contact opgenomen met Vlaams minister Zuhail Demir om deze mogelijkheden te bespreken?

De heer Jan Busselen (PVDA): Mijn eerste vragen over dit onderwerp stelde ik in 2020 toen er asbest werd vastgesteld in de Brusselse scholen. Kinderen konden zelfs in contact komen met het materiaal omdat het op plekken zat die voor hun bereikbaar waren. Dat was onverantwoord. De gemeente installeerde dus een plaat die het asbest afschermde van de kinderen. Geen ideale oplossing. Asbest wordt eigenlijk beter weggehaald. Uit ons debat

hierover vijf jaar geleden bleek dat er weinig cijfers waren. Volgens de scholengroep Brussel was er toen in 80 % van de scholen asbest aanwezig en de verwijdering ervan werd niet ondersteund door OVAM. Ook Leefmilieu Brussel voorzag geen steun.

Daarna werd het onderwerp ook in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement besproken en daar bleek dat er geen visie was voor asbestverwijdering uit Brusselse gebouwen. Er was wel een plan voor 2026.

Zijn er ondertussen andere gegevens dan die van de scholengroep Brussel uit 2020? Is er vooruitgang geboekt? Heeft Leefmilieu Brussel middelen vrijgemaakt voor het verwijderen van asbest? Hoe staat het met het asbestbestrijdingsplan voor 2026?

Collegelid Sven Gatz: In schoolgebouwen van voor 2001 komen vaak asbestmaterialen voor. In gebouwen met een later bouwjaar zou het in principe niet meer mogen voorkomen. Asbest zit vaak in golfplaten, gevelbekleding en leidingisolatie. Een volledige asbestinventaris van de Brusselse Nederlandstalige schoolgebouwen is niet beschikbaar.

Wel heeft Leefmilieu Brussel in maart 2025 verklaard dat er inderdaad asbest aanwezig is in 80 tot 90 % van de Brusselse gebouwen, maar dat het beter is die te laten zitten wanneer het niet blootligt.

De federale wetgeving verplicht elke school om een asbestinventaris te laten opstellen, ongeacht het bouwjaar. Als er asbest aanwezig is, moet die verwijderd of ingekapseld worden. De situatie is dus genuanceerder dan u denkt. Er is geen jacht op asbest en onmiddellijke verwijdering. Volgens Leefmilieu Brussel blijft het materiaal best zitten zolang het in goede staat is en er geen blootstelling is.

Momenteel is er geen concreet actieplan. Er worden geen inspecties gepland om de aanwezigheid van asbest in kaart te brengen. Asbest dat aanwezig is in oude gebouwen wordt wel systematisch ingekapseld, tenzij een schoolgebouw wordt gerenoveerd. Dan wordt het verwijderd. Zo heeft ons investeringsplan van de laatste jaren toch een onrechtstreekse positieve bijdrage.

In de vorige legislatuur waar de heer Jan Busselen naar verwees, heeft de VGC contact opgenomen met Leefmilieu Brussel en OVAM met de vraag het protocol voor Vlaamse scholen uit te breiden naar de Nederlandstalige scholen in Brussel. Het antwoord luidde toen helaas dat het gaat over gewestbevoegdheden. Onderwijs is een gemeenschapsbevoegdheid, maar de aanwezigheid van asbest in gebouwen is dat niet. Puur juridisch kan ik hier begrip voor opbrengen.

Leefmilieu Brussel benadrukte op de hoogte te zijn van de financiële en praktische ondersteuning van Vlaanderen en zou maatregelen voorstellen. Op dit ogenblik heeft de VGC helaas nog geen nieuws ontvangen.

Vlaams minister Jo Brouns en Vlaams minister Zuhair Demir kondigden recent aan asbestverwijdering in scholen in het Vlaams Gewest mogelijk te maken. Zolang de Vlaamse Regering echter bij haar standpunt blijft, zullen Brusselse scholen hiervoor niet in aanmerking komen.

Het is belangrijk om te benadrukken dat de VGC er alles aan doet om gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken. Asbest die voor onmiddellijke blootstelling zorgt, wordt

verwijderd. De VGC zal samen met Leefmilieu Brussel bespreken welke stappen verder gezet moeten worden met het oog op de deadline van 2026.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): U zegt dat we asbest beter laten zitten als er geen blootstelling is. Er worden in scholen toch echter ook pleisterwerken uitgevoerd door verschillende bedrijven.

Er bestaat geen kadaster waarin gecontroleerd kan worden waar er asbest zit en waar niet. Het is toch belangrijk dat mensen weten waar ze aan beginnen als er bijvoorbeeld werken moeten worden uitgevoerd aan de elektriciteit. Ik vind het abnormaal dat zoiets niet mogelijk is.

Het verwijderen van asbest is inderdaad een gewestbevoegdheid. Als de verantwoordelijkheid bij Leefmilieu Brussel ligt, dan zal ik minister Alain Maron interpellieren.

Is er geen enkele mogelijkheid tot financiering vanuit de Vlaamse Gemeenschap? Zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest middelen vrijmaken voor de financiering?

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik ben natuurlijk ontgoocheld. Na vijf jaar hebben we nog steeds geen betere cijfers. De oude cijfers werden bevestigd, maar we weten nog steeds niet hoeveel van die asbest blootligt en hoeveel ervan ingekapseld is. We weten dus ook niet hoe het asbest dat blootligt, verwijderd zal worden. We weten niet wanneer dat zou gebeuren en hoeveel het zou kosten. Toch zijn er doelstellingen om asbest tegen 2024 overal weg te halen. We moeten roeien met de riemen die we hebben. Dat zijn er blijkbaar niet veel. Ten slotte stellen we weer vast dat de bevoegdheden versnipperd zijn, waardoor pingpong kan worden gespeeld met een belangrijk probleem zoals asbest, dat voor velen een gezondheidsrisico blijft vormen.

- Het incident is gesloten.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Programma's en initiatieven om leerlingen te inspireren en te informeren over ondernemerschap

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Ondernemerschap is een essentiële motor voor economische groei en innovatie. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er volgens recente cijfers van Acerta in 2023 bijna 18.500 zelfstandigen gestart, met een gemiddelde leeftijd van 35 jaar. Toch merken we dat het aantal starters in Brussel voor het derde jaar op rij daalt en onder het niveau van voor de coronacrisis blijft. Een studie van UNIZO Brussel in samenwerking met GraydonCreditsafe toont aan dat er in 2023 11.412 startende ondernemingen waren, wat een daling is van 5,09 % ten opzichte van vorig jaar en van bijna 13 % ten opzichte van vijf jaar geleden.

Een manier om ondernemerschap te stimuleren is door leerlingen al op jonge leeftijd in contact te brengen met ondernemers die hen kunnen inspireren en motiveren. Zoiets kan bijdragen aan een ondernemende cultuur waarin jongeren worden aangemoedigd om zelf de stap naar het ondernemerschap te zetten.

Welke programma's en initiatieven zijn er binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarbij ondernemers betrokken worden in het onderwijs om leerlingen te inspireren en te informeren over ondernemerschap? Zijn er evaluaties of studies uitgevoerd naar de doeltreffendheid van deze initiatieven in het stimuleren van ondernemerschap onder jongeren? Zo ja, kunt u de resultaten delen?

Indien dergelijke initiatieven momenteel beperkt zijn of ontbreken, welke plannen heeft u dan om ondernemers actiever te betrekken bij het onderwijs? Zijn er specifieke projecten in ontwikkeling om dit te bevorderen?

Hoe werkt de overheid samen met ondernemersorganisaties zoals UNIZO om ondernemerschap in het onderwijs te promoten en te integreren?

Op welke manier worden succesverhalen van jonge ondernemers in Brussel gedeeld binnen het onderwijs om als inspiratie te dienen voor leerlingen?

Het is van groot belang dat we het ondernemerschap bij onze jongeren stimuleren om de economische toekomst van Brussel te verzekeren.

Collegelid Sven Gatz: In het onderwijs is het inderdaad belangrijk om leerlingen verschillende mogelijkheden aan te reiken. Met innovatieve educatieve programma's, praktische workshops en inspirerende initiatieven bereiden we leerlingen en studenten wel degelijk voor op een succesvolle toekomst in het bedrijfsleven. Maar u weet, en dat is een antwoord dat ik vaak geef, dat de scholen zelf bepalen in hoeverre ze van dat aanbod gebruikmaken.

Er is in eerste instantie onze *catch-all* subsidielijne Klas in Actie, waarop scholen een beroep kunnen doen voor ondersteuning om met bepaalde programma's samen te werken. Voorbeelden zijn Top Team, waarbij ervaren ondernemers met leerlingen een klein businessmodel opzetten; COOP, waarbij kinderen in de huid kunnen kruipen van beoefenaars van zelfstandige beroepen; en Economedie, de show van Kamal Kharmach, die een lesuur over economie en geldzaken heeft afgestemd op de leefwereld van leerlingen. Het zijn stuk voor stuk initiatieven die de scholen zelf kunnen ondernemen.

Daarnaast zijn initiatieven van partners zoals Jump naar Werk, dat activiteiten voor laatstjaars secundair onderwijs organiseert om hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt en zelfstandig ondernemerschap. TADA vzw zet tijdens de weekendscholen programma's voor gastdocentschap op in samenwerking met zelfstandige ondernemers. De kennisdatabank van Generatie BXL, gerund door het Onderwijscentrum Brussel, bevat verwijzingen naar Capital vzw en Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo): we slaan dus een brug tussen het onderwijs en het bedrijfsleven om ondernemerschap te stimuleren. Dat blijkt ook uit de regelmatige doorverwijzingen naar de Centrale voor OefenFirma's / centrale pour Entreprises d'entraînement pédagogique (COFEP), die *learning by doing*-methodes aanreikt, voornamelijk in het secundair onderwijs, hogescholen en opleidingscentra voor volwassenen. Bovendien is er materiaal beschikbaar in de onderwijsbibliotheek.

In het hoger onderwijs vermeld ik graag het Open Business Lab van de Erasmushogeschool, waarin studenten worden aangezet om ondernemer te worden via het FabLab en het MediaLab. Bij Odisee loopt het project JUMP om ondernemerschap te bevorderen. De VUB heeft het StartLAB.Brussels ontwikkeld: studenten die willen ondernemen, krijgen steun van

professionals onder de vorm van kennisdeling om hun onderneming van de grond te krijgen, als die al is opgericht.

UNIZO heeft een aanbod voor het hoger onderwijs en de derde graad van het secundair onderwijs onder de noemer “*onderwijs en ondernemen*”. Scholen met een UNIZO-lidmaatschap – dat heel eenvoudig kan worden verkregen – kunnen gratis op dat aanbod intekenen. Ik heb UNIZO bevraagd of er Nederlandstalige scholen uit Brussel van het aanbod gebruikmaken. Zodra ik het antwoord heb, zal ik het aan de griffie meedelen.

Er bestaan heel wat initiatieven. De vraag blijft hoe regelmatig of intensief de scholen er gebruik van maken.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Er zijn heel veel initiatieven, maar de scholen zouden daar veel sneller op moeten inspelen en rolmodellen moeten uitnodigen, zodat studenten actief worden gemotiveerd om zelfstandige te worden. Iemand zelfstandig maken, dat betekent iemand naar succes brengen. Als we de bevordering van ondernemerschap in het schoolprogramma zouden verplichten, zouden er in Brussel veel meer succesvolle ondernemers bestaan.

- Het incident is gesloten.

Stijging van NEET-jongeren in het Brussels Gewest

De heer Emile Luhahi (Groen): Brussel telt naar schatting 35.000 NEET-jongeren: jongeren tussen 15 en 29 jaar oud die geen opleiding volgen en die niet werken. Meerdere jaren ging het om 11 % van de Brusselse jongeren, maar voor het eerst in jaren is hun aandeel gestegen naar 13,1 %.

Volgens Actiris zijn daarvoor verschillende oorzaken. We weten dat NEET-jongeren in kwetsbare situaties opgroeien, dat er vaak huisvestingproblemen zijn en soms ook gezondheidsproblemen. Gelukkig zijn er in Brussel veel organisaties die zich ervoor inzetten om NEET-jongeren weer naar de arbeidsmarkt te begeleiden.

Een van de projecten is UB³ van Tracé Brussel. Het gaat om praktijkgerichte opleidingen en bijscholingen, bijvoorbeeld binnen de horeca, de bouwsector en de zorg, stuk voor stuk sectoren waarin meer mankracht nodig is. Tracé werkt hiervoor samen met de VDAB. Het probleem is dat de financiering voor UB³ onder druk staat. Tracé Brussel, Febio, Groep INTRO en Jes Brussel hebben een brief gestuurd om hun ongerustheid over de VDAB-middelen van 2025 kenbaar te maken. Ze vragen dringend om duidelijkheid, want de schrapping over vertraagde toekenning van de middelen zou ertoe leiden dat de Nederlandstalige sociale inschakelingsorganisaties in Brussel hun betaalbare opleidingen niet langer kunnen aanbieden.

Tracé Brussel wijst bovendien op een bredere tendens: de Vlaamse overheid lijkt zich stilaan terug te trekken uit bepaalde Brusselse opleidingsinitiatieven zoals de transitietrajecten tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Dat zorgt voor extra onzekerheid.

Hoe beoordeelt u de impact van het stopzetten van de Vlaamse financiering voor UB³ op de doorstroom van jongeren van het Nederlandstalig onderwijs naar de arbeidsmarkt? Heeft uw

kabinet overleg gehad met Vlaams minister van Onderwijs Zuhail Demir over het behoud van de bijscholingen? Zo ja, wat waren de conclusies?

Ziet u mogelijkheden om via Brusselse middelen de lacunes op te vangen die ontstaan door de Vlaamse terugtrekking?

Hoe kunnen bestaande Nederlandstalige Brusselse onderwijsinstellingen een actievere rol spelen in het voorzien van arbeidsmarktgerichte opleidingen en trajecten?

Collegelid Sven Gatz: Allereerst situeer ik even kort. Tracé Brussel vzw ontving sinds 2008 Vlaams Structureel Akkoord (VIA)3-subsidies voor opleidingen voor kwetsbare werknemers in de sociale economie. In 2023 werden die middelen recurrent en veranderde de naam in de UB³-bijscholingen. Die bijscholingen worden georganiseerd door Tracé Brussel in samenwerking met VDAB en opleidingsactoren uit de Brusselse sociale economie. In 2023 ontving Tracé Brussel daarvoor een subsidie van 549.000 euro. In 2024 keurde VDAB het inhoudelijk programma goed, maar werden de subsidies niet uitbetaald. Ook over de subsidies voor 2025 is geen duidelijkheid. Het Rekenhof voerde blijkbaar een audit uit met betrekking tot het uitbestedingsbeleid van VDAB, waardoor er twijfels over de correcte juridische basis van de subsidie zijn gerezen.

Het project UB³ speelde de voorbije jaren een faciliterende rol in het versterken van de brug tussen het Nederlandstalig onderwijs en de Brusselse arbeidsmarkt. Door de inzet op samenwerking tussen scholen, werkgevers, sectororganisaties en arbeidsmarktactoren, ondersteunde het project de oriëntering van jongeren richting werk, opleiding of stage, met een bijzondere aandacht voor jongeren met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt.

De stopzetting van de Vlaamse financiering kan op korte termijn leiden tot een verminderde ondersteuning bij het organiseren van werkplekleren, individuele begeleidingstrajecten en de afstemming van het onderwijsaanbod op arbeidsmarktnoden in de Brusselse context.

Daarover ontvingen zowel het kabinet van de collegevoorzitter als mijn kabinet in januari 2025 een gemeenschappelijk schrijven van Tracé vzw, de Federatie van Brusselse Inschakelingsondernemingen (Febio), Group Intro en JES Brussels om daarvoor aandacht te vragen. De collegeleden van de VGC maken zich uiteraard zorgen over de duurzame financiering en voortzetting van die bijscholingen. Vlaams minister Zuhail Demir gaf in februari 2025 in het Vlaams Parlement aan te werken aan een definitieve oplossing voor de opleidingen. De collegevoorzitter en ikzelf hebben in een brief aan Vlaams minister Zuhail Demir en in een kopie Vlaams minister Cielte Van Achter meer informatie over de timing en een stand van zaken gevraagd. Tot op heden hebben we daar nog geen antwoord op ontvangen. Er is zeker nog hoop. We hebben nog geen definitieve neen gekregen, maar het is nog niet duidelijk hoe het nu verder moet.

Gelukkig zijn er in dit Gewest ook verschillende initiatieven van andere partners. Vorig jaar nog stelde Actiris zeven partners voor die jongeren de komende jaren moeten helpen om de weg naar de arbeidsmarkt te vinden: Art2Work, Backstage.Network, Group Intro, InBrussel, Infor Jeunes Brussel, JES Brussels en OrientaEuro. Actiris investeert daarvoor jaarlijks 1.650.000 euro, specifiek voor de doelgroep van NEET's, in cofinanciering met Europese middelen.

Ook het Beroepenpunt is in het kader van zijn dagelijkse taken gemachtigd om volledig anoniem en zonder afspraak jongeren in een NEET-situatie te ontvangen en hen naar een van de partners van Actiris door te verwijzen.

Scholen zoeken ook verbinding met de arbeidsmarkt om in te spelen op actuele noden. Scholen die een nieuwe arbeidsmarktgerichte studierichting of duaal leren willen inrichten, moeten daarvoor een programmatieaanvraag doen bij de Vlaamse Gemeenschap. Die bekijkt of er daarvoor voldoende vraag is. Daarnaast organiseren de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's) vormingen voor knelpuntberoepen en zet het hoger onderwijs in op werkplekleren in de graduaatsopleidingen.

Het College hoopt dat het spoedig een definitief antwoord van de Vlaamse Gemeenschap mag verwachten. Tegelijkertijd blijft het een gedeelde verantwoordelijkheid van de verschillende beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn en Werk over de gewest- en gemeenschapsgrenzen heen.

De heer Emile Luhahi (Groen): Als de Vlaamse middelen volledig zouden verdwijnen, hebt u dan zicht op Brusselse middelen die de VGC zou kunnen gebruiken om die opleidingen te financieren?

Collegelid Sven Gatz: Dat kan ik niet een-op-een zeggen. Het College kan de mogelijkheden van de andere partners zoals Actiris en van de VGC bekijken en nagaan hoe het zich kan positioneren. Ik sluit niet uit dat bepaalde compensaties mogelijk zijn, maar ik kan niet beloven dat alles in orde zal komen zonder verdere Vlaamse steun. We moeten nog even geduld hebben. Het is geen louter politieke beslissing van Vlaanderen. Een regering kan moeilijk een audit van het Rekenhof naast zich neerleggen. Als Vlaams minister Zuhal Demir in januari 2025 aangeeft dat ze naar oplossingen zoekt, kunnen we haar nog wat tijd gunnen.

- Het incident is gesloten.

Aanpak van agressie tegen leerkrachten in de Brusselse Nederlandstalige scholen

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Een maand geleden bereikte ons het nieuws over een leerkracht in het Sint-Guido-Instituut in Anderlecht die op school werd bedreigd door een leerling en later op straat opnieuw werd geconfronteerd met een gewelddadig incident. Dergelijke verhalen komen zo nu en dan terug en roepen ernstige vragen op over de veiligheid van leerkrachten in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. In dit geval bleek de betrokken leerling nog altijd aanwezig te zijn op school ondanks het feit dat die eerdere bedreigingen had geuit en er toen al sprake was van een tuchtmaatregel. De getroffen leerkracht stapte met zijn verhaal naar de pers en ervaarde dat als totaal onbegrijpelijk. Hij stelde dat hij zich niet langer veilig voelde op zijn werkplek.

Agressie van leerlingen tegenover leerkrachten is helaas geen nieuw fenomeen. In 2019 werden 95 gevallen van agressie opgetekend in het onderwijs met een arbeidsongeschiktheid tot gevolg.

Een recenter onderzoek uit 2024 van de Vrije Universiteit Brussel onder 614 Vlaamse leerkrachten toonde aan dat 14,1 % van de leerkrachten zich in het afgelopen jaar onveilig heeft gevoeld op school. Daarnaast geeft 10,8 % van de leerkrachten aan minstens een keer

per maand te worden gepest, waarbij vormen van pesten variëren van fysiek geweld en bespuwen tot imitatiegedrag en verbale agressie. Opmerkelijk is dat slechts 1,2 % van die incidenten aan de politie wordt gemeld, wat kan wijzen op een onderschatting van het probleem in brede zin.

Sommige bevragingen leggen de link met het beroepsonderwijs en de grootstedelijke scholen om de dispariteit van de resultaten te verklaren. Dat strookt enigszins met de verklaring van de directeur van vzw scholengroep Sint-Goedele Brussel, de heer Bruno De Lille. Hij stelde: *“Het Sint-Guido-Instituut in de Verheydenstraat biedt beroepsonderwijs aan. Het gaat er soms wat feller aan toe, maar dat betekent niet dat we het zomaar moeten aanvaarden.”*. Het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA) Onderwijs deelt die mening, maar legde de nadruk op een kordate aanpak van het probleem in plaats van het organiseren van verzoeningsgesprekken en stelde dat de grens van wat als onredelijk wordt beschouwd, steeds verder wordt opgeschoven. Daarom pleit het voor nultolerantie ten opzichte van geweld op school.

Dit voorval doet meerdere alarmbellen rinkelen, zowel binnen als buiten de schoolmuren: de leeftijd van de leerlingen die zich schuldig maken aan agressie, de ernst van de feiten met gevolgen voor de mentale en fysieke integriteit van de leerkrachten, en tot slot vooral de straffeloosheid jegens de daders. Wanneer de directeur van de scholengroep iets later in het persartikel aangeeft dat zijn school gewend is dat er af en toe conflicten zijn tussen leerlingen en dat iemand bij de eerste misstap buiten zetten tot grotere problemen kan leiden, dan vraag ik me oprecht af wanneer men wel nog zal ingrijpen. Blijkbaar is het bespuwen en bekogelen met vuilnis en het bedreigen van een leerkracht maar een ‘misstap’. Ik vind dat een onderschatting van het probleem en dat baart mij grote zorgen. Er werden voor vandaag enkele actualiteitsvragen ingediend over het tijdelijk sluiten van het derde leerjaar in de basisschool Balder in Sint-Gillis. Duidelijker kan het lerarentekort in Brussel niet geïllustreerd worden. De Vlaamse minister van Onderwijs Zuhair Demir maakte ook hier gewag van agressief gedrag door leerlingen.

Het lerarentekort is natuurlijk geen louter Brussels probleem, zoals ook de agressie tegen leerkrachten dat niet is. Lesgeven in Brussel komt echter al met specifieke uitdagingen die men elders niet of minder heeft, onder meer op het vlak van mobiliteit, maar ook van diversiteit in de klas. Als er dan meer gevallen van agressie zijn, zal de zin bij veel leerkrachten om in Brussel nog aan de slag te blijven of aan de slag te gaan zeker niet toenemen.

Ik wilde het voorbeeld aangrijpen om het bredere probleem van de toenemende agressie tegenover onderwijspersoneel aan te kaarten. Hoe evalueert u de aanpak van geweld en bedreigingen tegen leerkrachten in het Brussels Nederlandstalig onderwijs?

Hoeveel meldingen van agressie tegen leerkrachten werden er in de voorbije jaren geregistreerd? Welke bijkomende initiatieven wil het collegelid nemen om de veiligheid van leerkrachten in Brusselse Nederlandse scholen te garanderen en te versterken?

Welke begeleiding, ten slotte, wordt er vanuit de VGC aangeboden aan leerkrachten die slachtoffer zijn van agressie op de werkvloer?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dit is inderdaad een ernstig probleem, zeker gelet op het lerarentekort dat we moeilijk weggewerkt krijgen. Uit het jaarverslag van de CLB's blijkt

dat het aantal leerlingen in het secundair onderwijs dat van school wordt gestuurd, spijbelt of kampt met gedragsproblemen, ondertussen recordhoogtes bereikt. Dat is een zeer zorgwekkende evolutie. In de basisschool Balder stelde de onderwijsinspectie ook agressie en ongepast gedrag vast bij leerlingen. Daar zullen we het inderdaad later nog over hebben.

Schoolverzuim en schooluitval is een groot probleem in Brussel, maar bepaalde scholen hebben ook problemen met het gedrag van leerlingen. Bestaan daar cijfers over? Hoe evolueert dit?

Scholen moeten zich in de eerste plaats kunnen focussen op het lesgeven. In scholen waar er grote problemen zijn met gedrag en spijbelen en waar er soms chaos heerst in de klas komt men daar moeilijk aan toe. Dat heeft ook een impact op de schoolkwaliteit. In het belang van de leerkrachten moeten we daarvoor een plan van aanpak hebben, maar ook in het belang van de andere leerlingen die in een rustige, ordentelijke omgeving moeten kunnen leren.

Daarnaast moeten we wel af van de mentaliteit dat scholen alle maatschappelijke problemen kunnen oplossen. Scholen zijn vaak deels het slachtoffer van bepaalde maatschappelijke evoluties. Toch moeten we oplossingen zoeken waarbij ook geen enkel kind wordt achtergelaten. Onderwijsminister Zuhair Demir werkt samen met Kenniscentrum Leerpunt aan richtlijnen rond goed gedrag en klasmanagement. Jongeren moeten ook expliciet leren – het is vaak een kenniskwestie – welk gedrag wel en niet aanvaardbaar is in onze maatschappij. Daarom komt er een leerlijn die gericht is op gedrag en gedragsmanagement. Bovendien zullen scholen een omzendbrief ontvangen om een halt toe te roepen aan agressie tegen leerkrachten. Het is ook belangrijk dat we de ouders erbij betrekken en dat we hen op hun verantwoordelijkheid wijzen.

Wij willen van het schoolreglement een schoolcontract maken dat ouders dienen te respecteren. Wie onvoldoende inspanningen levert om betrokken te zijn bij het schoolleven, bijvoorbeeld bij gedragsproblemen, riskeert zijn schooltoeslag te verliezen. Welke instrumenten werden er, bijvoorbeeld bij het OCB, ontwikkeld om aan klasmanagement te doen, gedragsproblemen vroeg te detecteren en ze efficiënt aan te pakken zodat alle kinderen in een rustige en ordentelijke omgeving kunnen leren?

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): We hebben de gewoonte om niet meteen te reageren op vragen van collega's van het Vlaams Belang, maar we mogen ook niet blind zijn voor de reële problemen. Ik hoef niet bij een bepaalde partij te zitten om dit veiligheidsprobleem aan te kaarten, want dat doe ik al twintig jaar. De situatie wordt echter elk jaar erger.

Onze kinderen liepen ook school hier in Brussel en we luisteren naar andere ouders. Het enige verschil met het Vlaams Belang is dat we het probleem en niet de diversiteit willen aanpakken. We weten al jaren dat er problemen zijn met veiligheid, agressie en pesten. Maar wat is eigenlijk ons plan van aanpak?

Er is ook het leerkrachtentekort. Veel leerkrachten zijn niet meer gemotiveerd, moe of depressief en zien het niet meer zitten om voor een klas met 20 of 25 leerlingen te staan. Dat is niet evident. Op werkbezoek in Finland hebben we zelf kunnen vaststellen dat het helpt om mensen, die niet het juiste diploma hebben, maar wel op een school willen werken, voor de klas te brengen als tweede leerkracht of ter ondersteuning van de leerkracht. We kunnen die

ervaring uit Finland echter zelf niet toepassen omdat we de middelen niet hebben of omdat de mensen niet het juiste papier hebben om dat te doen.

Het probleem wordt groter en we mogen het absoluut niet ontkennen omdat sommige het aankaarten. Wij wijzen ook op het probleem. Wij willen het probleem aanpakken, niet de diversiteit.

Collegelid Sven Gatz: Leerkrachten en directies vormen de kern van de school. Zij verdienen een goed en veilig werkklimaat waarin hun zorgen ernstig worden genomen. Dat is een belangrijk voorwaarde voor het behoud van geëngageerde leerkrachten en voor de motivatie om te blijven investeren in een goede onderwijskwaliteit.

Dit is prioritair de rol en de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur, het CLB, de pedagogische begeleiding en de leersteuncentra. Ook de preventieadviseur verbonden aan de school heeft als opdracht om de school gericht en op maat te begeleiden. De situatie kennen we allemaal, maar er bestaan dus een aantal functies en verantwoordelijkheden om daar zoveel mogelijk op in te spelen.

Elke school of scholengroep ontwikkelt op dat vlak een eigen onderwijskundige identiteit met zorg voor de bekommernissen van het personeel en eveneens met aandacht voor de nodige tuchtprocedures. Binnen onze eigen onderwijsinstellingen, met de VGC als inrichtende macht dus, wordt er een beleid ontwikkeld met duidelijke richtlijnen voor personeel en leerlingen bij gedrag dat de draagkracht overschrijdt. De focus daarbij ligt op preventie van grensoverschrijdend gedrag en op procedures die in geval van escalatie van gedrag kunnen worden gehanteerd.

Er is geen registratie van de meldingen van agressie tegen leerkrachten. We kunnen bijgevolg geen recente cijfers aanrijken. Elke melding van agressie tegen leerkrachten is er uiteraard een te veel.

De VGC neemt al langer preventieve initiatieven en zet in op een schoolflankerend aanbod om gedragsproblemen bij jongeren aan te pakken en indien mogelijk te vermijden. Deze initiatieven zetten in op kinderen en jongeren met gedragsproblemen en gaan dus verder dan enkel agressie. Tegelijkertijd wordt er ook werk gemaakt van maatregelen waarbij leerkrachten zich gewaardeerd en gesteund voelen.

Ik verwijs daarvoor ook naar alle acties die al ondernomen werden om het lerarentekort in Brussel terug te dringen – daar komen we straks op terug – en om nieuwe leerkrachten te werven en leerkrachten te behouden. Het Onderwijscentrum Brussel speelt daarin een cruciale rol en biedt ondersteuning aan leerkrachten op het vlak van een verbindend leer-, klas-, school- en zorgbeleid.

Ik geef enkele voorbeelden die misschien niet alles kunnen oplossen, maar toch een impact hebben. Via de proefprojecten ‘Time-In’ wordt extra ingezet op een beleid rond spijbelen, het tegengaan van schooluitval en gedragsproblemen. Professionals worden zowel individueel als in klasverband ingezet om samen met jongeren te werken aan een positief schoolklimaat. Het Sint-Guido-Instituut, waarvan recent een geval van agressie tegen een leerkracht in de pers verscheen, is een van de acht deelnemende scholen aan dit Time-in project. Wij ondernemen dus meer en betere acties, maar ik erken dat ze niet alles oplossen.

Vervolgens is het project GEMS Up een onderdeel van de werking van het Leersteuncentrum Kasterlinden. GEMS Up zet in op korte trajecten met het oog op de preventie van gedrags- en emotionele moeilijkheden.

Een derde project is Abrusco, dat een positieve bijdrage levert aan het welbevinden en schools functioneren van jongeren in het Nederlandstalig onderwijs. Abrusco biedt groepstrajecten aan voor klassen in zowel het basisonderwijs als het secundair onderwijs waar de groepsdynamiek en de klassfeer in negatieve zin evolueren. Abrusco zet ook jongerencoaches in die zorgen voor een brug tussen de school en de jongeren.

Tot slot is er het project 'De Meander' van Zaveldal buitengewoon secundair onderwijs. Het biedt individuele trajecten aan voor leerlingen uit de eerste graad B-stroom in het regulier secundair onderwijs die nood hebben aan een alternatief door emotionele en/of gedragsproblemen.

Daarnaast maken verschillende projecten vanuit Welzijn en Gezin de brug tussen enerzijds ons scholenaanbod of het onderwijsdomein en anderzijds welzijn om de expertise te delen en te activeren.

Naast het voorzetten en verdiepen van de initiatieven en de acties maken we op dit ogenblik een evaluatie, mede omdat de Time-In-projecten het derde jaar lopen en het dus tijd is om te evalueren, bij te sturen en mogelijk te versterken. Daarop zullen we de komende weken of maanden in de Raad desgevraagd terugkomen.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Hoewel ik de bestaande inspanningen waardeer, wil ik toch enkele kleine punten onder de aandacht brengen. Gezien het toenemend aantal meldingen van agressie is het essentieel om over gedetailleerde data te beschikken. Zonder een precies beeld van de omvang van de problematiek is het onbegonnen werk om er doeltreffend tegen op te treden. Specifiek in de Brusselse context, die anders is dan die in Vlaanderen – daarom haalde ik ook de diversiteit aan, collega Ahidar – kan cijfermateriaal die de omvang van het probleem in kaart brengt, van belang zijn.

We zijn het allemaal erover eens dat agressie in het onderwijs in welke vorm dan ook ontoelaatbaar is. Het is een rode lijn die niet mag worden overschreden. Preventief optreden tegen zelfs de lichte vormen of signalen van agressie moet een eerste stap zijn. Uit getuigenissen blijkt dat verbale agressie een wekelijkse realiteit is voor veel leerkrachten en bijgevolg kan worden beschouwd als het startpunt van verdere escalatie als die niet consequent wordt gesanctioneerd. Ik stel echter vast, zoals ook in de pers te lezen is, dat scholen moeite hebben om adequaat te reageren op agressie-incidenten, mede door een gebrek aan expertise of misschien uit vrees voor reputatieschade.

Het is dan ook cruciaal dat scholen maximaal worden ondersteund in het ontwikkelen van een duidelijk beleid rond agressie, inclusief meldprocedures en nazorg voor betrokken personeelsleden. Wanneer onderwijzend personeel zich in de steek gelaten voelt, dan zoekt het eenvoudigweg andere oorden op en gaat het voor een andere school werken.

Het resultaat is dat het al bestaande lerarentekort in Brussel op termijn wordt versterkt door problemen van de jongeren zelfs boven op de algemene normvervaging. Zij maken kennisoverdracht onmogelijk, in de eerste plaats voor zichzelf, maar vooral ook voor andere kinderen.

Mijnheer Ahidar, ik neem graag nota van het feit dat u al sinds 2004 aan de alarmbel trekt over geweld op scholen en in het onderwijs. Dat is fantastisch, maar van 2004 tot relatief recent maakte u deel uit van de partij die de sleutels in handen had om daartegen zelf iets te ondernemen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het zou inderdaad interessant zijn om scholen te bevragen over de omvang van het probleem en daarop een beter zicht te krijgen. Het is interessant dat er allerlei maatregelen worden ontwikkeld, maar het zou ook interessant zijn om over enige cijfers te beschikken over de doeltreffendheid en de efficiëntie daarvan en na te gaan of we die deels kunnen bijsturen.

Uit mijn lezing komt naar voren dat het uitermate belangrijk is voor de cognitieve ontwikkeling van kinderen dat er discipline en rust kan zijn in een klas. Het is dan ook belangrijk dat er wordt ingegrepen wanneer het daarmee fout loopt en dat directies op dat vlak hun leerkrachten ondersteunen. Daarmee lijkt er enig probleem te bestaan, waarbij directieleden soms meer schrik hebben van de ouders dan hun leerkrachten te ondersteunen. Uit ons studiebezoek aan Londen blijkt dat van jongs af aan leren en cognitieve ontwikkeling daarin een belangrijk element is. Kort door de bocht gesteld, zijn slimme kinderen veerkrachtige en emotioneel stabiele kinderen. Betere kennis leidt tot beter denken, ook over de eigen emoties. Daarmee snel beginnen en een goed lespakket daarover kunnen veel voorkomen.

- *Het incident is gesloten.*

Educatief gebruik van *Adolescence*

De heer Emile Luhahi (Groen): Mijn vraag gaat over de reeks *Adolescence*. Gisteren is de actualiteit wat veranderd, maar ik zal mijn vraag toch stellen. De reeks *Adolescence* heeft de voorbije weken veel aandacht gekregen, niet alleen als straffe reeks, maar ook vanwege de educatieve waarde ervan voor leerkrachten en in scholen. De serie toont goed aan hoe sociale media werken en hoe die de jongeren kunnen beïnvloeden. In de Raad hebben we al over radicalisering en pesten gesproken. De serie maakt dat heel tastbaar.

In het Verenigd Koninkrijk en Nederland is beslist om *Adolescence* te gebruiken als educatief materiaal voor de leerlingen. Gisteren kondigde Vlaams minister van Media Cielte Van Achter aan dat we het Nederlandse model zullen volgen, wat een eerste positieve stap is.

Welke *tools* hebben leerkrachten vandaag om met hun leerlingen in gesprek te gaan over online haat?

Ziet u andere *tools* en mogelijkheden om Brusselse leerkrachten hierin te ondersteunen, bijvoorbeeld via pedagogische begeleiding of gerichte nascholing?

Hebt u al contact gehad met Vlaams minister Zuhal Demir over wanneer en hoe we het educatief materiaal zouden kunnen aanbieden?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik heb de reeks *Adolescence* vrij recent bekeken. Het is een uitzonderlijk straffe reeks, met uitstekende acteerprestaties, die ook cinematografisch fantastisch in elkaar steekt. De serie is een stomp in de maag. Wat de reeks zo goed maakt, is

dat ze heel meerlagig is, waarin allerlei herkenbare problemen over onze onderwijscontext worden aangekaart. Het gaat over pesten, het gebruik van sociale media, ouderbetrokkenheid en soms de moeilijkheid voor ouders om de leefwereld van hun kinderen te begrijpen, maar het gaat evengoed over procedures van jeugdrecht ten aanzien van jongeren, en chaos op school. Het onderwerp dat we zopas hebben besproken, komt dus ook in die serie naar voren. Een moeilijke schoolomgeving leidt tot uitgebluste leerkrachten, tot leerlingen die met problemen kampen enzovoort. Dat blijkt heel duidelijk in de aflevering die zich op die school afspeelt.

Een belangrijke ‘maar’ is dat het een werk van fictie blijft. Weliswaar zeer goed werk van fictie kun je niet een op een vertalen naar scholen. Je moet je baseren op wetenschap en voorzichtig zijn met de conclusies die je uit zo’n serie trekt. Ik heb de indruk dat men dat wel doet en dat Vlaams minister Cielte Van Achter de juiste conclusies trekt, namelijk dat we moeten kijken naar onder meer mediawijsheid. Wetenschappelijk onderzoek toont immers aan dat sociale media niet alleen negatieve effecten kunnen hebben, maar ook positieve effecten op het welzijn van jongeren. Het beeld is complex en niet eenduidig. De impact van sociale media is niet voor alle jongeren hetzelfde, dus de sleutel ligt in hoe en waarom sociale media gebruikt wordt. Het is belangrijk daar bewust mee om te gaan. Ouders, scholen en jongeren kunnen hier allemaal een rol in spelen.

De serie zal beschikbaar zijn voor educatieve vertoningen in Vlaamse scholen. Netflix staat hiervoor een uitzondering toe, aangezien publieke vertoningen normaal niet zijn toegestaan. De Vlaamse overheid gaat samenwerken met Netflix en het kenniscentrum voor mediawijsheid Mediawijs. Er zal ondersteunend lesmateriaal komen dat wetenschappelijk onderbouwd is, naar het voorbeeld van gelijkaardige educatieve pakketten uit het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Het doel is om scholen op korte termijn te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van de impact van sociale media op identiteitsontwikkeling, mentale gezondheid en genderrollen. De school kan autonoom beslissen of ze hiermee aan de slag wil gaan.

Wat doen we zelf al? Volgens mij werken de VGC en het OCB al rond mediawijsheid. Kan het collegelid wat meer toelichting geven bij onze eigen initiatieven en duiden hoe het Vlaamse initiatief hierin kan passen?

Collegelid Sven Gatz: Ik ben het met u allen eens dat *Adolescence* een sterke serie is die extreem actuele thema’s zoals groepsdruk, haat en radicalisering bespreekbaar maakt bij jongeren. Gisteren verklaarde Vlaams minister van Media Cielte Van Achter dat de serie uitzonderlijk beschikbaar wordt gesteld voor vertoningen binnen de scholen en dat er samen met Netflix en Mediawijs wordt gewerkt aan een educatief pakket. Vlaanderen en Brussel besteden al heel wat aandacht aan deze problematiek, zowel in de reguliere begeleidingen en nascholingen, als met specifieke initiatieven. Bovendien beschikt elke onderwijskoepel ook over eigen pedagogische begeleidingsdiensten. Zij werken initiatieven uit om scholen en leerkrachten op dat vlak te ondersteunen en te versterken.

Met KlasCement en Leerpunt heeft de Vlaamse Gemeenschap twee belangrijke inhoudelijke inspiratiekanalen en motoren voor schoolteams in handen. Ook het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten werkt expliciet rond deze problematiek bij kinderen en jongeren. Het netwerk richt hierbij zijn aandacht op onderwijs, jeugd, cultuur, welzijn en/of sport. Scholen en leerkrachten kunnen o.a. via dit netwerk de nodige ondersteuning krijgen. Er wordt een

link gelegd met vele andere organisaties die in hetzelfde kader initiatieven nemen, zoals Mediawijs, Awel, Pimento, Scholierenkoepel enzovoort.

De VGC voorziet in dit licht ook subsidies voor het project ‘Wie zijn wij?’ van scholengroep 8 Brussel. Dit initiatief richt zich op het aanpakken van identiteitsvraagstukken vanaf de vroege puberteit met specifieke aandacht voor de Brusselse multiculturele context. Het project moet de positieve identiteitsontwikkeling vergroten, verbinding stimuleren en radicaliseringsrisico’s verminderen binnen de scholen. De lessenreeks gericht op Brusselse jongeren zal eveneens beschikbaar worden voor andere geïnteresseerde scholen. Ook via het Vlaams ‘Plan Samenleven’ werden heel wat subsidies toegekend aan organisaties die verbindend willen werken.

Er zijn dus al heel wat mogelijkheden en er komen er steeds meer bij om in het onderwijs en andere sectoren rond cyberpesten en online haat te werken. Wat de samenwerking rond *Adolescence* betreft: gisteren is er nog contact geweest met het kabinet van Vlaams minister Zuhal Demir. Wij zullen op de hoogte gehouden worden van de specifieke uitwerking van dit programma.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben blij om te horen dat men actief met dit thema aan de slag wil gaan. Ik heb wel enige bezorgdheid over het politieke discours rond de serie. Hierbij komt men soms tot overhaaste conclusies over de identiteitsontwikkeling van jongeren, in het bijzonder van jonge jongens. Dan wordt soms een bepaald aspect geïsoleerd en de rest uit het oog verloren. We mogen geen foute conclusies trekken en ik ben tevreden dat dit ook niet het geval is in het beleidsantwoord dat we zonet hebben gekregen.

Preventiebeleid rond jeugdcriminaliteit bij jonge kinderen

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Het drugsgeweld in de Brusselse straten neemt toe. Dat weet u, dat weet de politiek en dat weet vooral de Brusselaar. Ik hoor veel bezorgde ouders. Steeds meer ouders maken zich zorgen over de toekomst van hun kinderen. We zien dat jongeren vastlopen op school, dat ze geen kansen krijgen op de arbeidsmarkt en uiteindelijk in de criminaliteit belanden. Een negatieve spiraal die veel te vroeg begint en die ik ook persoonlijk ken. Meer inzetten op veiligheid is een ding, maar ook preventie is cruciaal en daar blijven we ter plaatse trappelen.

In Londen wordt wel ingegrepen. De *Violence Reduction Unit* zet in op communicatie en taalvaardigheid bij kleuters om schooluitval en jeugdcriminaliteit te voorkomen. Bij deze aanpak is de link tussen taal en een thuisgevoel op school cruciaal. Want als kinderen niet leren communiceren, dan raken ze geïsoleerd, wat kan leiden tot schooluitval. En dan vinden de criminelen hen wel. Op de Londense scholen leren kleuters basisvaardigheden aan, zoals het benoemen van gevoelens, wat essentieel is voor sociale integratie.

De aanpak werkt: 98 % van de deelnemende kinderen wist de communicatieachterstand te verkleinen; 60 % voldoet nu aan de verwachte taalnormen. Uit de eerste resultaten blijkt een duidelijke afname van gewelduitbarstingen bij jonge kinderen. Waar het eerder de reflex was om te schoppen en slaan, gebruiken kinderen nu woorden om een conflict op te lossen.

In Brussel wordt preventie onderbelicht en we grijpen pas in wanneer het te laat is. We staan voor grote uitdagingen door het toenemende geweld in onze straten en daarom moeten we

eindelijk inzetten op preventie. Voor Vooruit.brussels is het duidelijk: hoe vroeger kinderen zich thuis voelen in het onderwijs, hoe beter dat is voor hen en voor de toekomst van onze stad.

Heeft u zicht op de link tussen taalachterstand, schooluitval en jeugdcriminaliteit in Brussel? Worden er gegevens bijgehouden zoals in het Londense model? Welke preventieprogramma's bestaan er momenteel in de Brusselse scholen die specifiek focussen op taal- en communicatievaardigheden bij kleuters? En hoe kan Brussel leren van de Londense aanpak? Ziet u een mogelijkheid om een proefproject op te zetten in het basisonderwijs naar analogie met de *Violence Reduction Unit*?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik verheug mij erover dat er een groeiende consensus is, zowel politiek als wetenschappelijk, over het belang van kennisoverdracht bij het aanpakken van allerlei problemen. Het collega-raadslid heeft het perfect geschetst en ik heb het daarnet ook al vermeld: als kinderen zich talig leren uitdrukken en de nodige kennis vergaren om op een redelijke manier na te denken over de wereld en hun eigen emoties en gevoelens, dan zullen ze emotioneel stabiel zijn en later ook beter leren. Kennisopbouw zorgt voor een zelfversterkend effect en dit heeft heel veel positieve gevolgen, in de latere schoolcarrière, maar ook in de rest van het leven. Kinderen die veel kennis opdoen en sterk zijn in taal en wiskunde hebben economisch een betere toekomst en zullen minder mentale problemen hebben. Hiernaar wordt al decennialang onderzoek gevoerd en wij weten dit.

In het onderwijs gaan we terug naar de kern en daarmee voorkomen we een heel aantal maatschappelijke problemen. Ik sluit graag aan bij de vraag van de heer Ilyas Mouani. Er bestaan voorbeelden van lespakketten in Londen en elders waarin expliciet aan de slag gegaan wordt met kleuters en jonge kinderen rond emotionele kennis en zelfkennis. Ik vroeg mij af of we hier op dat vlak een concreet aanbod hebben?

Daarnaast hebben we recent een discussie gehad over het beleid op school om te praten over drugs. Daaruit bleek dat er wel gesproken wordt over verslaving en consumptie. Ik heb toen ook de vraag gesteld of er pakketten, interventiemogelijkheden of een bepaald aanbod is om het ook op school te hebben over de criminele netwerken die in onze stad actief zijn, om met jongeren in gesprek te gaan over de risico's van zich daarbij aan te sluiten en om een aantal mythes op dat vlak te ontcrachten, zoals dat zulke activiteiten een weg zouden zijn naar snel geld en succes. Ik denk dat het niet slecht zou zijn om in onze scholen daar ook over in gesprek te gaan, maar dan wel op de gepaste leeftijd.

Collegelid Sven Gatz: De vraag met betrekking tot taalachterstand, schooluitval en jeugdcriminaliteit in Brussel suggereert dat er een causaal verband bestaat tussen taalachterstand bij kleuters en jeugdcriminaliteit. Het is allereerst belangrijk om een onderscheid te maken tussen incidenteel delinquent gedrag en echt zorgelijk crimineel gedrag. We beschikken niet over cijfergegevens die een wetenschappelijk verband leggen tussen taalachterstand, schooluitval en criminaliteit. Er zijn wel afzonderlijke cijfers die op vier verschillende vlakken kunnen geregistreerd worden.

Voor de cijfers over jeugdcriminaliteit baseren wij ons op het cijferrapport van het Agentschap Opgroeien. Voor schooluitval hanteren we de aanmeldingen bij KANS Centraal Meldpunt Brussel. De cijfers over thuistaal worden door de VGC zelf opgevraagd bij de scholen. De cijfers over taalachterstand kunnen we uit de recent ingevoerde Vlaamse toetsen halen.

Ik wil wel met het OCB bekijken in hoeverre zij op een voorzichtige manier bepaalde verbanden kunnen leggen tussen deze cijfers om te zien welk plan van aanpak we verder kunnen verdiepen. Maar zelfs als er een correlatie is, wat niet hetzelfde is als een causaal verband tussen taalachterstand, schooluitval en jeugdcriminaliteit, dan nog is dat niet hetzelfde als een oorzaak-gevolgrelatie. M.a.w. taalachterstand bij kleuters leidt 20 jaar later niet tot crimineel gedrag. Als wetenschappers daar morgen andere dingen over zeggen op basis van onderzoek, dan zal ik mij daarbij neerleggen, maar op dit ogenblik is er geen causaal verband aangetoond.

Inzetten op taal en thuisgevoel op school zijn uiteraard wel cruciaal voor de slaagkansen en het welbevinden van de leerlingen in het onderwijs en het is dan ook niet toevallig dat dit het kernthema is van het OCB. Ik wil zeker met hen bekijken hoe we de cijfers die ik daarnet noemde verder kunnen verfijnen of hoe we programma's en materialen om de ontwikkeling van sociale vaardigheden, gelinkt aan het talig gegeven, nog verder kunnen versterken.

Het is altijd interessant om te kijken naar voorbeelden uit het buitenland, maar ook hier in Brussel en Vlaanderen zijn er al heel wat waardevolle initiatieven. Het is belangrijk om voorbeelden uit het buitenland ook niet zomaar te kopiëren. Wij hebben hier immers geen centraal aangestuurd systeem en de Vlaamse minister van Onderwijs of de lokale bestuurders hebben hier geen rechtstreekse impact op de lesprogramma's in de scholen, behalve dan op de minimumdoelen die in het Vlaamse decreet staan. Misschien is dat in Londen wel het geval, maar bij ons is dat niet zo.

Ook de heer Pedro De Bruyckere, pedagoog en directeur van Leerpunt, benadrukt dat vooral het tonen van leiderschap, een duidelijke visie en hoge verwachtingen belangrijk zijn. Ik vind dat wij dat met de VGC en het OCB wel degelijk doen, maar we kunnen natuurlijk altijd nog beter. Als we dat nog versterken, kunnen we de maatschappelijke vraag uit dit debat nog beter beantwoorden.

De *Violence Reduction Unit* in de scholen in Londen zet in op communicatie en taalveiligheid bij kleuters om schooluitval en jeugdcriminaliteit te voorkomen. Daar wordt een meer expliciet verband gelegd. Ik ben bereid om samen met het OCB te bekijken of er proefprojecten kunnen of moeten worden opgestart, maar ik wil eerst de cijfers verder bekijken. Dergelijke proefprojecten zouden dan op niveau van de VGC opgestart kunnen worden. Het kan natuurlijk ook zijn dat de Vlaamse overheid en Vlaams minister van Onderwijs Zuhair Demir daar bepaalde initiatieven rond wil nemen. Maar ik denk dat het op dit ogenblik belangrijk is om de correlatie van de cijfers verder te analyseren en daarbij moeten we altijd in oogschouw nemen dat scholen vrij zijn om deze modellen al dan niet te realiseren in de praktijk. Dat is hoe het Vlaams en Belgisch grondwettelijk onderwijsmodel tot op vandaag werkt.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik spreek vanuit mijn eigen ervaring, niet vanuit wetenschappelijke onderzoeken. Het is heel belangrijk dat jonge kinderen en kleuters kunnen communiceren op school met de leerkrachten en de directie. Dat zal hen later zelfs helpen om een job te vinden. Ik ben sinds kort gestart als mentor bij Debateville, en daar leren we kinderen debatteren en verbeteren we hun communicatievaardigheden. Dat is zo belangrijk. Deze week hadden we een hoorzitting met de korpschefs van de politie, die er ook op gewezen heeft dat de politie niet de enige oplossing is. Preventie moet heel breed gaan. Voor mij gaat preventie ook om het verband zien tussen taalvaardigheid, schooluitval en de kans om in de criminaliteit te belanden.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We moeten inderdaad voorzichtig zijn met een al te sterk verband te leggen tussen taalontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en criminaliteit. Waar wel stapels psychologisch onderzoek over bestaat, is dat cognitieve ontwikkeling en taalvaardigheid – dat ontwikkeld kan worden op school – zelfs zorgt voor een hogere score op IQ-testen en belangrijke effecten heeft op lange termijn. Er zijn studies waarbij men kinderen hun hele leven heeft opgevolgd, studies uit de vorige eeuw al, van duizenden kinderen uit het Verenigde Koninkrijk en uit de Verenigde Staten, waaruit blijkt dat kinderen met een betere ontwikkeling op school, die meer geleerd hebben en beter talen en wiskunde beheersen, gelukkigere volwassenen met minder mentale problemen worden. Ik denk dat minder criminaliteit dan gewoon een gelukkig neveneffect is van beter geschoolde en beter ontwikkelde kinderen.

- Het incident is gesloten.

Structurele aanpak van hoogbegaafdheid in het Brussels onderwijs

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Hoogbegaafde kinderen vormen een vaak vergeten groep binnen het Onderwijsbeleid. Ondanks hun hoge intellectuele capaciteiten lopen zij een verhoogd risico op demotivatie, onderpresteren, sociaal isolement of zelfs schooluitval.

Volgens internationale schattingen is 2 tot 3 % van de bevolking hoogbegaafd – dat betekent gemiddeld een tot drie leerlingen per klas. Toch bestaat er in Brussel geen gestructureerd beleid om deze kinderen tijdig op te sporen, te begeleiden of hun potentieel optimaal te benutten. In tegenstelling tot andere landen, zoals Nederland, waar hoogbegaafdheid structureel is ingebed in het Onderwijsbeleid, is de aanpak in Brussel vandaag versnipperd, niet verplicht en sterk afhankelijk van de school of de draagkracht van de ouders. Dat leidt tot ongelijke toegang voor begeleiding. Kinderen van ouders die privétesten en externe trajecten kunnen betalen, krijgen kansen. Anderen blijven onzichtbaar. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil inzetten op gelijke onderwijskansen, maar dat veronderstelt ook aandacht voor cognitieve voorsprong. Hoogbegaafdheid mag geen luxeprobleem zijn, maar vraagt beleidsaandacht, professionalisering en structurele samenwerking met andere onderwijsactoren.

Worden er vandaag in Brusselse scholen systematisch screenings uitgevoerd om hoogbegaafdheid tijdig te detecteren? Op welke manier gebeurt dat? Welke rol spelen CLB's of andere beleidsstructuren daarin? Bestaat vandaag een gecoördineerd beleid of actieplan dat specifiek op hoogbegaafde kinderen is gericht? Of overweegt het College om een dergelijk plan eventueel op te starten? Ik denk aan een pilootproject in samenwerking met Brusselse scholen en universiteiten.

Worden Brusselse leerkrachten vandaag opgeleid of ondersteund om hoogbegaafde kinderen te herkennen en gepast te begeleiden? Bestaan er binnen de opleidingen en nascholingsinitiatieven modules over hoogbegaafdheid?

Hoe voorkomt het College dat alle kinderen van capaciteitskrachtige ouders toegang krijgen tot begeleiding via privé-initiatieven? Wordt overwogen om gratis of via economisch

afhankelijke screening begeleiding voor hoogbegaafde kinderen op te nemen in het Welzijn- en Jeugdbeleid van de VGC?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Als het over onderwijs gaat, kom ik graag tussen. Vroeger spraken scholen en CLB's over hoogbegaafde leerlingen. Nu zegt men cognitief sterk functionerende leerlingen. Nieuwe benamingen spreken soms boekdelen. Ons onderwijs moet inderdaad opnieuw worden gericht op excellentie en daar op een aangepaste manier mee aan de slag gaan. Sommige leerlingen tonen al vroeg capaciteiten waarover andere leerlingen niet beschikken. We hebben twintig jaar lang een heel verward concept ontwikkeld over gelijke kansen. De vraag is of dat moet leiden tot gelijke uitkomsten. Dat blijkt duidelijk niet zo te zijn. We weten dat in feite al honderd jaar, maar dezelfde draak blijft telkens in een andere gedaante de kop opsteken. We proberen alle kinderen gelijk te trekken, maar kinderen zijn nu eenmaal niet gelijk. Elk kind heeft andere capaciteiten en men moet daar op een aangepaste manier mee omgaan.

Hoogbegaafde kinderen moeten voldoende worden uitgedaagd. Leerlingen die uitblinken in sommige vakken moeten de mogelijkheid krijgen om deze theoretisch en praktisch uit te diepen. Zonder aanpak op maat worden deze kinderen vaak diep ongelukkig, vervelen ze zich en lopen eventueel het risico op schooluitval. Wat een tragische verspilling van talent betekent voor onze samenleving, zeker omdat deze kinderen zich in alle lagen van de bevolking bevinden. Dat heeft niets te maken met sociaaleconomische kenmerken of afkomst. Het potentieel van elk kind moet worden benut. Het is pas tijdens de vorige legislatuur dat er terug wat aandacht is vrijgekomen voor deze groep.

Vlaams minister Ben Weyts heeft weer mogelijkheden gecreëerd voor flexibele leertrajecten. Het is de bedoeling dat beleid de komende jaren te versterken. De Vlaamse Regering wil het project Talent verder uitwerken waarbij ankerscholen onder begeleiding van een universitair expertisecentrum rond ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk presterende leerlingen in samenwerking met het kenniscentrum Leerpunt naar de beste manier zoeken om hoogbegaafde leerlingen te ondersteunen en te begeleiden. Goede praktijken en kennis worden uitgewisseld en deze ankerscholen begeleiden op hun beurt andere scholen. Men is dan ook op zoek naar nieuwe ankerscholen.

Worden er in Brussel ook dergelijke initiatieven genomen of gaat men daar ook op intekenen? Gaat men ook inzetten op initiatieven om secundaire scholen te ondersteunen of samenwerkingen op te zetten met instellingen voor hoger onderwijs en bedrijven? Brussel is daarvoor een goede omgeving. Wij hebben hogeronderwijsinstellingen en er zijn hier ook bedrijven. Brussel kan een meerwaarde bieden.

Voorzitter: Najima El Arbaoui

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Tijdens de vorige legislatuur kwam het thema hoogbegaafdheid al aan bod. Ik hoor dat dit geen luxeprobleem mag zijn. Het is dan ook geen luxeprobleem. In tegenstelling tot wat vaak verondersteld wordt, hebben deze kinderen het zeker niet gemakkelijker dan andere leerlingen. De positieve bijklank die aan hoogbegaafdheid kleeft, zit daar voor iets tussen. Vandaar de zoektocht naar een goede naamgeving. 'Haut potentiel' of potentieel dat nog niet helemaal kan worden ingezet, komt in de buurt. Deze kinderen worden niet voldoende gestimuleerd in een klassieke klasomgeving. Hun intellectuele ontwikkeling creëert een grote afstand tussen hun fysieke, emotionele en sociale ontwikkeling. Sommige kinderen ontwikkelen langdurige depressies, andere

psychische problemen en belanden soms in de kinderpsychiatrie of worden permanent schoolse *dropouts*.

Als mijn collega met luxe bedoelde “middelen ter beschikking stellen van het huishouden”, wil ik hier benadrukken dat een oplossing niet enkel over betalen gaat, maar ook over het georganiseerd krijgen. Als Nederlandstalige Brusselaar is er in Brussels geen begeleiding en zelfs indien je privébegeleiding kan betalen, is het de vraag of je in Bierbeek, Antwerpen of Oostende geraakt. Niet evident voor een alleenstaande ouder met meerdere schoolgaande kinderen. Daarvoor is aandacht nodig. Net als voor kinderen met andere cognitieve uitdagingen blijven vele kinderen en hun ouders uit alle milieus in de kou staan. Leren omgaan met een hoogbegaafd kind is al een uitdaging op zich.

Het blijft voor Nederlandstalige scholen in Brussel moeilijk om antwoorden te bieden. Op voorzet van ouders is het OCB zich hierover gaan bevragen en bleek dat de nood reëel was. Een paar jaar geleden wisten we niet hoe hoog het percentage hoogbegaafde kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel was. Nu is daar al meer zicht op. Het OCB start met een initiatief waarbij meer leerkrachten uit verschillende scholen worden samengebracht om hierover expertise te ontwikkelen en hun contact te brengen met andere organisaties. Zover staan we nu met dit project.

Krijgen scholen die het al moeilijk hebben om leerkrachten te vinden nu ruimte om vrijwillige trajecten te volgen? In welke mate krijgen scholen andere informatiepakketten zodat men op een minder intensieve manier de leerlingen toch kan geven wat ze nodig hebben of op zijn minst kunnen doorverwijzen?

Het OCB heeft gedurende twee schooljaren in nauwe samenwerking met de Vlaamse expertisecentra een leerlingenlabo georganiseerd. Vanuit die ervaring heeft het OCB geleerd dat het thema leervoorsprong het best kan worden geïntegreerd binnen het basispakket, de basisaanpak leerdiversiteit binnen de school. Is dit intussen geïntegreerd?

Vanaf november 2022 werden nieuwe lerende netwerken opgestart waarvoor ook Brusselse scholen zich kandidaat konden stellen. Zijn hier Brusselse scholen aan verbonden? Kan u een stand van zaken geven van de huidige initiatieven voor Brusselse hoogbegaafde kinderen of kinderen met een leervoorsprong en hun ouders?

Wat zit er nog aan te komen? Wat doet het OCB om mensen te ondersteunen? Zijn al maatregelen getroffen om ondersteuning beter toegankelijk en breder bekend te maken? Ik denk aan plannen om het bewustzijn over hoogbegaafdheid te vergroten door middel van campagnes op scholen en bij CLB's. Werd de afgelopen jaren ook in middelen voorzien om dit beleid te versterken?

Voorzitter: Lotte Stoops

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik heb collegelid Sven Gatz al vragen gesteld in verband met de verscheidenheid van de kinderen. Doen we bv. wel voldoende voor de zwakkere kinderen, maar niet genoeg voor de sterkere kinderen? Ik denk wel dat het belangrijk is dat we daar voldoende aandacht voor hebben. Ik neem mezelf als voorbeeld. Op school was ik een slim kind. Men heeft dat daar echter niet tijdig opgemerkt. Nu zetel ik in het parlement. Wat zou ik geworden zijn indien men dit eerder had opgemerkt? Men kan altijd beter worden. (*Hilariteit*)

Collegelid Sven Gatz: Daar waar scholen en CLB's vroeger spraken over hoogbegaafde leerlingen wordt nu -en dat is hier al gezegd- de term 'cognitief sterk functionerende leerlingen' (CSFL) gebruikt. Of een leerling nood heeft aan ondersteuning of begeleiding wordt namelijk bepaald door de (brede) cognitieve en schoolse vaardigheden, zoals heel snel leren en complex, abstract en creatief denken.

De eerste partner om scholen en ouders te informeren en begeleiden met betrekking tot leervoorsprong, is wel degelijk het CLB. Het CLB beschikt over duidelijke handelingsgerichte diagnostische protocollen met onder andere screening en diagnostiek om hiermee om te gaan en de ouders en leerkrachten te adviseren. Ook het zorgteam van de school neemt hierin een belangrijke rol op. De school bekijkt samen met het CLB wat de leerling nodig heeft. De begeleiding en ondersteuning verschilt per fase van het zorgcontinuüm waarin de leerling zich bevindt. Indien nodig kan de school ook beroep doen op externe expertise.

Brussel sluit zich aan bij het gevoerde beleid van Vlaanderen. In dit geval gebeurt dit in het bijzonder. Detectie is op dit gebied, maar ook op nog andere gebieden wel degelijk een Vlaams beleid. Vlaanderen heeft in de vorige beleidsperiode een structurele werking en ondersteuning voor scholen uitgebouwd binnen het project Talent. Ik kom daar terstond verder op terug. Brusselse scholen kunnen wel degelijk aansluiten bij het expertisecentrum dat vanuit de Vlaamse overheid ontwikkeld werd.

Het inclusiebeleid van de Vlaamse overheid "een school voor iedereen" wil net vermijden dat er privé-initiatieven nodig zijn om deze thematiek beter op te vangen. Leerlingen die snel denken en leren of een leervoorsprong hebben, moeten op school de hulp krijgen die ze nodig hebben. Elke school kan hiertoe samen met het CLB de nodige maatregelen nemen en een beroep doen op het project Talent.

Wat behelst het project Talent? Het project Talent van de Vlaamse overheid coördineert het ondersteuningsbeleid voor Cognitief Sterk Functionerende Leerlingen. Twintig Vlaamse ankerscholen ontwikkelen momenteel, gedurende de laatste twee jaar, lerende netwerken waar andere scholen bij kunnen aansluiten. Het doel van deze ankerscholen is het leren, de motivatie en het welbevinden van cognitief sterke leerlingen te bevorderen, door de onderwijs-, zorg- en opvoedingsomgeving zo goed mogelijk af te stemmen op hun onderwijsbehoeften. Maar u weet het en het is hier al gezegd: geen enkele Brusselse school is zelf een ankerschool. Elk jaar zijn er wel Brusselse scholen die degelijk deel uitmaken van deze lerende netwerken. Het project Talent biedt ook andere professionaliseringsmogelijkheden voor scholen aan zoals vorming, gratis *e-learning* en lesmaterialen.

Toch kiezen sommige scholen ervoor om een beroep te doen op andere expertisecentra zoals Excentra of Hoogbloei. Misschien is dit geen keuze, maar moeten ze dit gewoonweg doen. Ook de OCB-onderwijsondersteuners beschikken over de nodige expertise om scholen te informeren en door te verwijzen naar de bestaande expertise- en ondersteuningsmogelijkheden voor deze doelgroep. In de Onderwijsbibliotheek van het OCB is er heel wat materiaal beschikbaar waar scholen mee aan de slag kunnen.

Hoewel we het belang van vroegtijdige herkenning en passende ondersteuning voor alle kinderen en jongeren erkennen, hebben wij op dit moment geen weet van plannen om gratis of inkomensafhankelijke toegang tot screening en begeleiding voor hoogbegaafden op te

nemen in het welzijnsbeleid. Hiermee bedoel ik wel degelijk het Vlaams welzijnsbeleid. Ik begrijp jullie vragen. Er zijn er hier verschillende gesteld vanuit allerlei invalshoeken die Brussels zijn of zouden zijn. De meeste vragen gaan wel degelijk over Vlaanderenbreed beleid.

Ten opzichte van een vraag die mij ongeveer 2 jaar geleden werd gesteld, vind ik het wel een pertinente vraag dat, nu we toch met het Lerend Netwerk verder staan en we weten welke Nederlandstalige scholen in Brussel aansloten bij het Lerend Netwerk, we kunnen nagaan wat dit precies inhoudt. Ik zal het OCB dan ook vragen om daar een uitgebreider overzicht en een nota van te maken. Deze nota zal ik graag met jullie delen voor het verslag. We kunnen hier dan nog uitgebreider mee aan de slag gaan als jullie dat nuttig achten.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Ik denk dat deze nota wel eens heel interessant zou kunnen zijn. Dit kan ons helpen om dieper op deze problematiek in te gaan en na te gaan of we een betere ondersteuning kunnen bieden. Hoogbegaafde jongeren hebben echt wel steun nodig zowel van de ouders als van de scholen. Jammer genoeg wordt hoogbegaafdheid echter vaak te laat gedetecteerd.

Scholen gebruiken ook bepaalde platformen waarbij leerlingen 2 keer per jaar een test moeten afleggen via een pc. Scholen weten echt wel welke studenten beter scoren. Verder kunnen ze op deze manier ook het klasgemiddelde meten. Meten is weten. Mijn collega Fouad Ahidar zegt dit ook altijd. We kunnen de cijfers echt wel opvragen. De data hebben we. We zouden hier echt iets mee moeten doen zodat we hoogbegaafde studenten helpen. Op deze manier kunnen we dan uiteindelijk genieën creëren. Deze genieën zullen dan later gaan werken en onze economie verder versterken.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het is goed dat er een aanpak op maat bestaat. Het is alleen jammer dat we moeten vaststellen dat het binnen Brussel toch enigszins beperkt blijft. Ik vraag me bijvoorbeeld af wat de dichtst bijzijnde ankerschool is van de 20 die er in Vlaanderen zouden zijn. Is er ergens een in de Rand rond Brussel die op dit vlak al een verregaande specialisatie heeft opgebouwd?

In ieder geval denk ik dat we met een algemeen probleem worden geconfronteerd. De PISA-resultaten tonen dit iedere keer opnieuw aan. In ons onderwijs produceren we eigenlijk nog weinig echte uitblinkers. Dit is ook het gevolg van een bepaalde onderwijsvisie die 20 jaar lang redelijk dominant is geweest. Bij deze visie werd iedereen zo lang mogelijk samengehouden en waarbij men ervan uitging dat de zwakste leerlingen zouden leren van de sterkste leerlingen. Het resultaat was echter dat iedereen er cognitief op achteruit is gegaan.

Ik denk dus dat we terug aan selectie en differentiatie moeten durven doen. De directe instructie van klassikaal leren, is waar het gebeurt. Hiervoor kan je het beste terecht bij cognitief coherente groepen. Leerlingen leren niet al zelf ontdekkend; ze leren niet van elkaar maar ze leren vooral van de leerkracht. De leerkracht moet zich aan de groep kunnen aanpassen. Hoe diverser de groep, hoe moeilijker dit wordt.

Voorzitter: Najima El Arbaoui

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik bedankt collegelid Sven Gatz voor de nota over de ankerscholen en over wat het OCB hier allemaal over zegt. Hij zal ons die binnenkort bezorgen.

Ik heb geen antwoord op mijn vraag over de aantallen ontvangen. We hebben de aantallen dus nog niet beter onderzocht.

We weten ook nog niet wat er voor de ouders is voorzien. Scholen kunnen inderdaad niet alles oplossen. Ik zal hier dus ook in de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin nog eens een vraag over stellen. Misschien komt er vanuit die hoek wel ondersteuning voor ouders.

Misschien kan collegelid Sven Gatz, als hij contact heeft met het OCB, eens bekijken of daar trajecten kunnen opgezet worden. Het is immers echt geen evidentie om te snappen wat die kinderen meemaken en op welke wijze men daar, als ouder of grootouder, moet op reageren.

Ik ben blij te horen dat het CLB zou moeten kunnen ondersteunen. Af en toe worden er ook privé-initiatieven ingezet via scholen. We moeten er toch over waken dat er hier ook een financiële ondersteuning voor komt. Tot nu toe ken ik een aantal voorbeelden waar er externe expertise is geweest die moest betaald worden door de ouders zelf. Op deze wijze halen de ouders zelf de expertise binnen in het lerarenkorps. Zij, de ouders, gaan dan zelf de specialisten betalen. Iedereen moet gelijke kansen krijgen. Zeker als die ouders het lerarenkorps mee ondersteunen, is dit het geval. We blijven dit, hoe dan ook, verder opvolgen.

- Het incident is gesloten.

Voorzitter: Lotte Stoops

Ondersteuning van personen met autisme in onderwijs en zorg

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Recent is er een aanzienlijke stijging waargenomen in het aantal leerlingen met het autisme-spectrumstoornis (ASS) in het buitengewoon onderwijs. Het aantal vastgestelde gevallen van autisme steeg in 2023 met 13 %. Dat is van 3.640 naar 4.649 gevallen. Deze toename legt een aanzienlijke druk op de capaciteit van scholen, waardoor er een tekort aan plaatsen ontstaat. Daarnaast kampen centra voor ontwikkelingsstoornissen met lange wachtlijsten voor diagnostiek, variërend van 1 tot 2,5 jaar. Dat vertraagt de toegang tot het nodige onderwijs en ondersteuning voor kinderen met autisme aanzienlijk.

Ook na de schoolperiode stuiten jongvolwassenen met autisme en hun families op bijkomende uitdagingen. Er zijn te weinig plaatsen in gespecialiseerde opvangcentra en er is een gebrek aan toereikbare ondersteuning. Zo worden ouders gedwongen de zorg op zich te nemen wat hun professionele en persoonlijke leven ernstig beïnvloedt. Momenteel wachten meer dan 17.000 mensen op een persoonsvolgend budget voor ondersteuning. Sommigen wachten al meer dan 20 jaar. Het is cruciaal dat we als samenleving voor voldoende ondersteuning voor personen met autisme en hun families zorgen, zowel tijdens als na hun schooltijd.

Welke concrete maatregelen plant u op korte termijn om het tekort aan plaatsen voor leerlingen met autisme in het buitengewoon onderwijs aan te pakken? Hoe zal het College de lange wachtlijsten voor diagnostiek in centra voor ontwikkelingsstoornissen verminderen, zodat kinderen steller toegang krijgen tot het nodige onderwijs en ondersteuning? Welke stappen onderneemt u om de overgang van scholen naar geschikte opvang en ondersteuning voor jongvolwassenen met autisme te verbeteren, zodat ouders niet gedwongen worden om de zorg op zich te nemen? Zijn er plannen om de financiering en middelen voor zowel

onderwijsinstellingen als opvangcentra te verhogen, zodat zij adequaat kunnen inspelen op de groeiende nood aan plaatsen?

Collegelid Sven Gatz: Het aanbod type 9 in het buitengewoon onderwijs, specifiek voor kinderen en jongeren met ASS, werd op 1 september 2015 geïntroduceerd door het M-decreet. Sindsdien kent het aantal inschrijvingen in type 9 in het algemeen een stijging. Ik maak de cijfers over aan de griffie. Die stijging is in Brussel minder uitgesproken. Tussen de schooljaren 2015 en 2016 steeg het aantal vastgestelde gevallen in het buitengewoon kleuteronderwijs van 10 naar 21, in het buitengewoon lager onderwijs van 22 naar 81 en in het buitengewoon secundair onderwijs van 37 naar 133. Sinds het schooljaar 2021 is er een stagnerende trend.

Als we het capaciteitstekort in het buitengewoon onderwijs willen aanpakken, mogen we ons niet beperken tot louter een capaciteitsuitbreiding. De instroom in het buitengewoon onderwijs wordt namelijk ook bepaald door de draagkracht van de scholen gewoon onderwijs. De Vlaamse overheid ambieert een evolutie naar een inclusiever onderwijslandschap waarbij onderwijsinstellingsoverschrijdende multidisciplinariteit centraal staat. Het M-decreet is heel voluntaristisch en idealistisch begonnen, maar misschien met te weinig middelen. Nu streven we opnieuw naar een inclusiever gewoon onderwijs. Voor financiering hiervan hangen we uiteraard af van Vlaanderen.

De wachtlijsten voor diagnostiek in centra voor ontwikkelingsstoornissen zijn inderdaad een gekend probleem. De wachttijd varieert tussen 12 maanden en 2,5 jaar. Een leerling met ASS kan slechts toegang krijgen tot type 9 in het buitengewoon onderwijs als er een extern verkregen classificerende diagnose is gesteld. Het probleem stelt zich dus vooral als de specifieke onderwijsnoden zo groot zijn dat het CLB de leerling niet in staat acht om het gemeenschappelijke curriculum in het gewoon onderwijs te volgen. In afwachting van de diagnose worden leerlingen in het gewoon onderwijs zo goed als mogelijk opgevangen met redelijke aanpassingen. Dat is natuurlijk de aanleiding van uw vraag, daar ben ik me ten volle van bewust. Scholen voor gewoon onderwijs kunnen een beroep doen op structureel overleg met het CLB, de pedagogische begeleidingsdiensten en op de leersteun. Samen kunnen ze de noden in kaart brengen en de begeleiding waar nodig verder te ontwikkelen. Zo kan het gewoon onderwijs toch een preventieve en ondersteunende rol spelen.

Helaas kan de VGC geen bijkomende antwoorden leveren als het gaat om financiering. Zoals eerder vermeld hangen we hiervoor af van Vlaanderen. Wel streven we naar een duidelijkere geïntegreerde aanpak samen met ons multifunctioneel centrum Kasterlinden. Zo komen onderwijs en zorg samen en verdwijnen de traditionele drempels tussen beide domeinen waardoor leerlingen nergens op gesloten deuren stuiten. Momenteel is deze geïntegreerde aanpak in opstart en ontwikkeling. De middelen hiervoor werden 2 tot 3 jaar geleden voorzien. Kasterlinden wordt nu uitgebreid en wanneer de opvang daar versterkt wordt, willen we onze expertise inzetten ten voordele van alle Nederlandstalige scholen in Brussel die welzijnsproblemen ondervinden.

In Brussel zijn de lange wachtlijsten nog problematischer. Er zijn veel kwetsbare Brusselse gezinnen die hun weg naar diagnostisch onderzoek moeilijk vinden. We proberen daarom het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap zo goed mogelijk aan te vullen. De VGC subsidieert het Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen Plus (COS +) dat is ingebed in het Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen Brussel van het UZ Brussel. Daarnaast ondersteunt de VGC Lerni en het Centrum voor Ambulante Revalidatie de Poolster. Ook het Brusselse aanmeldingspunt

voor personen met een handicap (BrAP) krijgt ondersteuning. Zij begeleiden mensen met een beperking in hun zoektocht naar gepaste hulpverlening. Persoonsvolgende financiering is echter ook een taak van het Vlaams Parlement. BrAP probeert zo laagdrempelig mogelijk te werk te gaan. Er is zowel digitale als telefonische permanentie, mensen kunnen er fysieke afspraken maken en medewerkers kunnen ter plaatse komen in buitengewone onderwijscholen, Huizen van het Kind, ziekenhuizen of wijkgezondheidscentra.

Uiteraard zal de VGC proberen verdere stappen te zetten samen met beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, maar het financiële kader moet vanuit de Vlaamse Regering komen.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Ik weet uiteraard dat de financiering door Vlaanderen zal moeten gebeuren. Toch moet er dringend iets worden gedaan aan de wachttijden. Een wachttijd van 12 maanden tot 2,5 jaar is echt dramatisch. Sommige ouders van autistische kinderen kunnen hierdoor niet gaan werken. Dat is mentaal heel zwaar.

- Het incident is gesloten.

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)

Sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder in Sint-Gillis

De heer Emile Luhahi (Groen): We hebben twee dagen geleden in de pers gelezen dat het derde leerjaar van basisschool Balder in Sint-Gillis gesloten werd voor een dertigtal leerlingen. Dat wil zeggen dat die leerlingen van de ene dag op de andere een andere school moeten zoeken, op een cruciaal moment, want het einde van het schooljaar vormt de afronding van een pedagogisch traject. Dat heeft gevolgen voor de kinderen, maar ook voor de ouders. Sommige ouders hebben kinderen in verschillende leerjaren, waardoor ze hun kinderen plots naar aparte scholen moeten sturen. Dat bemoeilijkt het traject dat ze moeten afleggen, met zware gevolgen van dien.

Wat zich in Balder afspeelt, is volgens mij een gevolg van het lerarentekort. Er wordt vaak gezegd dat het lerarentekort afneemt. We spreken over 4 % vacatures, wat beheersbaar klinkt, maar het probleem berust op de samenstelling van de schoolteams. In meerdere Brusselse scholen zijn er meer leerkrachten zonder pedagogisch diploma aan het werk dan met zo'n diploma. Daarenboven volgen niet alle zij-instromers een pedagogische opleiding. Dat heeft gevolgen voor het onderwijs. In Balder zijn er nog andere zaken gaande, maar ik denk dat het lerarentekort de grootste boosdoener is die ervoor zorgt dat we eigenlijk geen oplossingen voor de school kunnen aanreiken.

Er worden vaak noodoplossingen ingezet. Brusselse scholen lossen het lerarentekort op met vierdagenweken, zorgleerkrachten die reguliere uren overnemen en jonge leerkrachten die meteen een mentorrol moeten vervullen. Dat systeem is onhoudbaar. We moeten dus op zoek naar structurele oplossingen voor het lerarentekort. Studenten moeten bewust kiezen voor de opleiding tot leerkracht. Te weinig Brusselaars kiezen voor het beroep.

Staat u al in contact met Vlaams minister Zuhal Demir? Bent u tevreden over hoe de specifieke noden van het Brusselse onderwijs worden meegenomen? Hoe duidt u de situatie van basisschool Balder in het licht van de structurele tekorten? Beschikt u over recente cijfers

over het aantal zij-instromers, het aantal leerkrachten zonder pedagogisch diploma en het aantal lesuren dat met alternatieven wordt gevuld? Wat doet u om de structurele kentering in gang te brengen, zodat jongeren en carrièrewisselaars opnieuw kiezen om de lerarenopleiding te volgen en om in Brussel les te geven?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Mijnheer het collegelid, daar zijn we weer. Een klas die helaas moet sluiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en dus opnieuw een discussie over het lerarentekort. Er moet mij eigenlijk iets van het hart. Hoe langer deze discussie duurt, hoe langer ze intellectueel oneerlijk wordt – en dat is geen verwijt aan collega Emile Luhahi.

We moeten eens grondig nadenken over wat er met het lerarentekort aan de hand is. We moeten het beginnen te behandelen als een symptoom, een gevolg van allerlei onderliggende problemen die wij moeten aanpakken. Slagen we daar niet in, dan kun je nog zoveel blikken met verse leerkrachten opentrekken als je wilt! Als zij er na 5 jaar al mee ophouden, dan krijg je het lerarentekort niet opgelost. Ieder jaar opnieuw stoppen in Vlaanderen vier op de tien startende leerkrachten binnen hun eerste vijf jaar. Het gaat om 4.000 leerkrachten. Als we daar een derde van zouden kunnen behouden, was het lerarentekort in Vlaanderen, dat ongeveer 4.000 betrekkingen omvat, in drie jaar tijd opgelost. Als we de helft konden behouden, zou het tekort in twee jaar tijd worden weggewerkt. En als we ze allemaal konden behouden, was het probleem meteen van de baan. Het probleem, collega's, ligt dus bij de leerkrachtenretentie.

Waarom stoppen er zoveel startende leerkrachten? Zou dat kunnen liggen aan wat er in onze scholen en klassen aan de hand is, waar de politiek nog geen magische oplossing voor kan bedenken, en waarvoor de schoolbesturen, de directies en de inrichtende machten elk hun verantwoordelijkheid zullen moeten nemen?

Want inderdaad, GO!-Basisschool Balder in Sint-Gillis is een tragisch voorval. Op 5 mei 2025 sluiten alle klassen in het derde leerjaar. Er zijn 30 getroffen leerlingen, die wordt voorgesteld om naar andere scholen te gaan. Sommige daarvan liggen buiten Sint-Gillis, maar het zijn allemaal scholen van de GO!-scholengroep.

Nu roept de scholengroep: “*lerarentekort!*” – het magische antwoord. Maar als je de gevallen waar het lerarentekort zo acuut is dat er klassen dicht moeten en dat er zich drama's afspelen, zoals in Balder, in detail bestudeert, dan stel je vast dat in die scholen van alles aan de hand is.

Een maand geleden nog maar heeft de onderwijsinspectie bij een bezoek aan Balder verschillende vaststellingen gedaan. Er is een ernstig capaciteitstekort in de schoolinfrastructuur, wat erop neerkomt dat de school overvol zit. Tegelijkertijd voerde de school nog een uitbreidingsstrategie: meer kinderen terwijl de school eigenlijk al onvoldoende capaciteit had! Er is een enorm probleem met het personeelsbeleid. Het schoolmanagement laat te wensen over: er zijn in vijf jaar tijd vijf directeurs aangesteld. Het schoolklimaat is onaangenaam, de organisatie inefficiënt, de les- en speelruimte te klein, en leerlingen vertonen steeds vaker agressief of ander ongepast gedrag.

Jarenlang waren de problemen zich dus aan het opstapelen. Uiteindelijk loopt het helemaal fout en moet de school een klas sluiten – maar dan wijst men snel naar het lerarentekort, en heet het dat de Vlaamse Regering tekortschiet en de kastanjes uit het vuur moet halen.

Ik sprak gisteren nog met een leerkracht die op een school werkt waar het verloop van leerkrachten in het personeelsbestand ieder jaar 40 % bedraagt. Ook in die school stellen zich problemen met de directie en raken leerkrachten onderling in conflict.

In scholen waar het goed loopt bestaat een duidelijk pedagogisch project, is het schoolbestuur sterk, staat de directie achter haar leerkrachten, is de infrastructuur in orde en kunnen de leerkrachten hun werk doen. De voornaamste reden voor de enorme uitstroom van leerkrachten is immers dat ze zich niet genoeg kunnen toeleggen op hun kerntaken. Daar moeten we goed bij stilstaan.

In scholen waar het goed loopt, is er door het algemene lerarentekort misschien ook wel eens een vacature die niet ingevuld raakt, en niet alles zal altijd van een leien dakje gaan. Maar er worden geen klassen gesloten. Zoiets gebeurt in scholen waar meer aan de hand is. Collega's, zulke scholen zijn misschien ook deel van de oorzaak van het lerarentekort. Stel, je bent een startende leerkracht, en je bent in vijf jaar tijd in drie scholen geweest waar het allemaal fout loopt. Dan geef je er de brui aan!

Waren we op de hoogte van de problemen in basisschool Balder? Liepen er al trajecten om ze te verhelpen? Is de hulp van het OCB ingeroepen? Hoe groot is het capaciteitsprobleem? De ouders hebben een lijst ontvangen met elf GO!-scholen. Liggen die uitsluitend in Brussel of wordt er ook naar Vlaanderen gekeken? Is het geen deel van de oplossing om netoverschrijdend te werken en dus ook scholen buiten het GO!-onderwijs te overwegen? Welke pistes zijn er bekeken om de gesloten klassen opnieuw te kunnen openen? Hebt u samengewerkt met Vlaams minister van Onderwijs Zuhal Demir?

De voorzitter: De heer Emile Luhahi heeft het woord gevraagd in het kader van zijn onderbrekingsrecht.

De heer Emile Luhahi (Groen): Mijnheer Gilles Verstraeten, u sprak over een sterk pedagogisch project. Hoe zou dat eruitzien, volgens u? Ik zie dat als een schoolteam met leerkrachten die pedagogische opleidingen hebben gevolgd. Maar als we met een lerarentekort te kampen hebben en een schoolteam bestaat uit meer leerkrachten zonder pedagogisch diploma dan met, dan zet dat een grote druk op het hele schoolteam. De leerkrachten die de opleiding hebben gevolgd en ervaring hebben, moeten zorgen voor de nieuwe leerkrachten. U zegt dat de grootstedelijke problemen in Brussel en de problemen in de scholen ervoor zorgen dat sommige leerkrachten de school zouden verlaten. Ik zeg net het tegenovergestelde. Er is een lerarentekort omdat er geen structuur is binnen bepaalde scholen, omdat er wisselende directies zijn enzovoort. Dat zijn de symptomen van het lerarentekort. We moeten ervoor zorgen dat meer Brusselaars kiezen voor het onderwijs, dat ze de opleiding gaan volgen en vervolgens les gaan geven met de bekwaamheid die je leert in de opleiding. De vaardigheden die je daar leert, zijn vrij handig, zeker in een grootstedelijke context als Brussel. In het vak *urban education* tijdens de lerarenopleiding bv. leren ze specifiek omgaan met de Brusselse context. Uw minister is bevoegd voor Onderwijs. De oplossing is om ervoor te zorgen dat er meer structuur is in de scholen en niet omgekeerd.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): *“Mijn dochter kreeg sinds januari nog amper les. Twee dagen school, de rest werkbundels thuis. Hoe moet ze zo leren? Nu staat ze, twee maanden voor het einde van het schooljaar, op straat. En nu moet ik in een week een nieuwe school regelen, terwijl ik voltijds werk? Dit komt keihard aan zowel bij mij, maar vooral bij haar.”* Dat is de bittere realiteit voor Meriama, alleenstaande moeder in Sint-Gillis, die in

Bruzz getuigt over de sluiting van het volledige derde leerjaar in basisschool Balder twee maanden voor het einde van het schooljaar. Dertig kinderen verliezen hun klas, hun leerkracht en hun klasgenootjes. Maar vooral hun kans om naar het vierde leerjaar te gaan. Want hoe kan je meedraaien in een nieuwe klas met zo veel ongewilde leerachterstand?

Gisteren deelde de directie het nieuws aan de groep kinderen en hun ouders. Daar stonden ze alleen, geen extra begeleiding van het CLB, geen psychosociale bijstand om de kinderen op te vangen. Twee maanden voor het einde van het jaar staan de kinderen werkelijk op straat. Hun ouders met de handen in het haar. Ik wens het niemand toe: je vertrouwde omgeving verliezen, je vriendjes en vriendinnetjes, op een veel te korte tijd op zoek moeten naar een school in de buurt.

Dat is geen alleenstaand geval. Eind vorig jaar moesten in Ganshoren ook twee kleuterklassen van het Heilig-Hartcollege tijdelijk dicht. Toen werd er onder meer een oplossing gevonden via het OCB. De situatie lijkt me nu minstens even urgent.

Voor Vooruit.brussels is het duidelijk. Ouders verdienen een school voor hun kinderen in de buurt, leerkrachten verdienen ademruimte en onze kinderen verdienen een toekomst.

Welke (nood)ondersteuning kan de VGC bieden voor de school en de ouders?

Welke directe maatregelen neemt u, samen met het GO! en andere onderwijskoepels, om te vermijden dat nog meer klassen of leerjaren in Brussel gesloten worden wegens personeelstekorten?

Bij de noodsituatie in Ganshoren zei u contact op te nemen met uw Vlaamse collega Zuhail Demir. Welke stappen hebt u al ondernemen? Welke concrete plannen komen daaruit voort?

Hoe garandeert u dat kinderen, zoals de dochter van Meriama, die nu al maanden leerachterstand oplopen, extra pedagogische en psychosociale begeleiding krijgen? Wordt daarin structureel voorzien of blijft dat afhangen van wat de school zelf nog georganiseerd krijgt?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Toen ik zei dat het lerarentekort een symptoom van een probleem is, dan spreek ik niet over een probleem in Brussel maar in heel Vlaanderen. Het is geen alleenstaand feit dat in de twee vorige legislaturen is ontstaan, maar het is het gevolg van 20 tot 30 jaar verkeerd Onderwijsbeleid op basis van zogezegd progressieve ideeën die al 150 jaar hetzelfde zijn en die al zolang fout zijn. Overall waar men die ideeën toepast, zoals in de Verenigde Staten en in Frankrijk, leiden die tot crisissen in het onderwijs en in de scholen. We blijven dezelfde fouten iedere keer opnieuw herhalen, de PISA-resultaten dalen en de leerkrachten raken gedemotiveerd omdat ze hun kerntaak niet meer kunnen doen. Als we niet teruggaan naar de basis en ervoor zorgen dat leerkrachten opnieuw hun job kunnen doen en plezier hebben in hun job, dan zullen leerkrachten blijven stoppen. Het probleem geïsoleerd bekijken en zeggen dat het de schuld is van deze Vlaamse minister van Onderwijs die het maar moet oplossen, is verkeerd. Dat brengt geen zoden aan de dijk.

De heer Emile Luhahi (Groen): Ik citeer: *“Brussel is geen aantrekkelijke werkgever. Geweld, drugs en criminaliteit op straat zorgen ervoor dat veel leerkrachten liever dicht bij huis werken. Toch geven we de Ketjes niet op.”* Deze woorden zijn van Vlaams minister Zuhail Demir. U zegt net dat u het niet specifiek over Brussel hebt, maar ik citeer gewoon de

minister. Haar eerste reactie op het feit dat een school gaat sluiten, was een soort *Brussel-bashen*. Dat is uw partij. Die is verantwoordelijk.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Het probleem is er niet van gisteren. Mijn nichtje belde en zei dat haar zoon al vier maanden geen les heeft gekregen op die school. Er was al sinds januari 2025 aan de alarmbel getrokken en dan moet je daar iets aan doen. De leerkracht was vertrokken door een managementprobleem met de directeur. Er is een lerarentekort, maar men moet ook kijken naar het management. De directie is al drie keer veranderd op een of twee jaar tijd. Een andere reden is dat leerkrachten beslissen om weg te gaan omdat ze dichterbij huis willen werken en niet te ver vanuit Vlaanderen willen komen. Als ze kunnen werken in een school in de buurt van hun woonplaats, dan gaan ze doen.

Er is een dringend debat nodig om te bepalen welke oplossing de VGC gaat bieden aan de dertig kinderen van wie de ouders gisteren een brief hebben gekregen dat ze vanaf 5 mei 2025 hun kinderen thuis moeten houden. Hoe gaat de VGC dat tijdelijk oplossen? Kan ze dringend een leerkracht vinden om de kinderen te redden tijdens de volgende twee maanden? Mijnheer Gilles Verstraeten, u hebt gelijk: er is een capaciteitsprobleem. Dat maakt het minder aangenaam om naar die school te gaan. Er zijn te veel kinderen en de ruimten zijn te klein. Er is heel veel lawaai. Kan er op een of andere manier een oplossing worden gevonden?

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Wat het behouden van leerkrachten in Brusselse scholen betreft, is een deel van het antwoord ook dat je de sterkste leerkrachten voor de moeilijkste klassen moet zetten. Er is geen wonderoplossing voor de problemen in de scholen, het lerarentekort en het feit dat leerkrachten afhaken. Er zijn verschillende oplossingen. Als we al starten met het plaatsen van de sterkste en meest ervaren leerkrachten voor de moeilijkste klassen, kunnen we er al voor zorgen dat startende leerkrachten niet afhaken na een paar maanden.

Maar wat zich afspeelt in de basisschool Balder is bijzonder jammer. Van de heer Gilles Verstraeten hoor ik dat er veel managementproblemen zijn binnen de school. Maar uiteraard verandert dit niets aan het feit dat dertig leerlingen en ouders nu voor het einde van het jaar op zoek moeten naar een nieuwe school.

Het OCB speelt een cruciale rol bij de ondersteuning van de Brusselse scholen. De voorbije jaren heeft collegelid Sven Gatz samen met het OCB inspanningen geleverd om het lerarentekort aan te pakken. Welke inspanningen zijn er geleverd voor deze school vanuit het OCB?

In een situatie waarin een school al geruime tijd geconfronteerd wordt met personeelsuitdagingen en een voortdurend lerarentekort lijkt het mij aangewezen dat het ondersteunende netwerk tijdig en proactief begeleiding geeft. Werd er voldoende ingezet op begeleiding en ondersteuning vanuit het schoolteam? Welke structurele maatregelen werden er binnen de scholengroep genomen om die continuïteit van het onderwijs in deze school te garanderen?

De timing van deze beslissing is uiteraard ongelukkig en niet in het belang van de kinderen, zeker niet van de kinderen die al in een zeer moeilijke situatie zitten.

De heer Jan Busselen (PVDA): Dit is een debat dat al jaren terugkomt. Nu gaat het over basisschool Balder, maar vorig jaar spraken we over basisschool Kompas en basisschool

Hendrik Conscience. Er zijn ook vijf scholen, zoals basisschool De Weg-Wijzer en basisschool Papageno, waar de klassen werden gesloten op woensdag.

Het lerarentekort is dus een structureel probleem dat al kwam opzetten in de jaren 2000 en piekte in 2024. Het is ook een grootstedelijk probleem met verschillende oorzaken. Soms worden in dit debat de oorzaken en de gevolgen gewisseld. Enerzijds zou het gaan om een globaal probleem van een visie op onderwijs, maar toch mogen we niet wijzen naar het beleid van de Vlaamse minister van Onderwijs. Dat is heel tegenstrijdig. Een deel van de oorzaken wordt gezocht in geïsoleerde scholen. Dat is een zwakke reactie van de partij van de minister, een partij die al twintig jaar aan de beleidsknoppen zit.

Ik ben zelf leerkracht geweest. Die eerste jaren zijn ontzettend moeilijk en de begeleiding is zwak. In de meeste gevallen word je voor de klas gezet en is het zwemmen of verzuipen. In het beste geval heb je de eerste maanden begeleiding, maar ook daarna word je losgelaten. De begeleiding moet dus versterkt worden.

Daarnaast is het soms ook gewoon aantrekkelijker om in een andere sector te gaan werken. De concurrentie met andere sectoren kan groot zijn. Als de Vlaamse Regering dan ook nog eens gaat morrelen aan de tantièmes en de aantrekkingskracht van het pensioen verzwakt – waardoor er tienduizenden leerkrachten op straat komen – wordt duidelijk wie de structurele onaantrekkelijkheid van het beroep veroorzaakt. Misschien kunnen we daar ook eens naar kijken. We moeten het beroep opnieuw aantrekkelijker maken zodat de ouders en kinderen kunnen rekenen op het recht op onderwijs en niet in het midden van het jaar in volledige onzekerheid worden gestort.

Collegelid Sven Gatz: We moeten erkennen dat er sprake is van een collectief falen wanneer een klas sluit, of het nu in Brussel is of ergens anders. Ik wil daarin zeker mijn verantwoordelijkheid opnemen. Zowel de VGC als de scholengroep Brussel moet zelfs in deze situatie blijven zeggen dat het verzekeren van kwaliteitsvol onderwijs een absolute prioriteit is. We kunnen ons dus niet zonder meer neerleggen bij deze situatie.

We hebben de voorbije jaren al veel gedebatteerd over deze problematiek. Het lerarentekort is niet nieuw. Ons onderwijs groeit en dus zijn er veel leerkrachten nodig. Aantrekken en behouden van de gemotiveerde leerkrachten blijft een prioritaire opdracht. Het is natuurlijk ook een samenspel tussen de lokale en de globale – de Vlaamse – verantwoordelijkheid.

Momenteel bevinden we ons zelfs in de fase waarin we van een acuut naar een chronisch lerarentekort zijn overgegaan. De voorbije tien jaren hebben we ongeveer 10.000 bijkomende plaatsen gecreëerd in het Nederlandstalig onderwijs. Die uitbreiding van het aanbod wordt hier ook zo goed als bijna kamerbreed gedragen. Een volgende meerderheid kan anders beslissen, maar dan mag u mijn opvolger de volgende vijf jaar niet vragen waarom er onvoldoende kinderen in het Nederlandstalig onderwijs worden ingeschreven. Ook de discussie over de inschrijvingsproblematiek staat er haaks tegenover.

In tegenstelling tot wat de media berichtten blijft het lerarentekort stabiel of daalt het zelfs lichtjes. Uiteraard koopt niemand daar iets mee, dat derde leerjaar blijft gesloten. Maar er is een lichte daling van 50 mensen per jaar op een tekort van 500. Er moeten dus 450 vacatures opgevuld worden, waarvan er ruim 200 plaatsen door langdurige afwezigheid zijn en bijna 250 openstaande betrekkingen.

In de scholen ontstaat er echter een vermoeidheid omdat men dit al twee of drie jaar voluntaristisch tracht aan te pakken. Daar moeten we antwoorden op vinden. Het is geen goede zaak om, zoals mijn Vlaamse collega gisteren deed, het lerarentekort te linken aan criminaliteit en onveiligheid. Men mag dat zeggen en het is niet helemaal onwaar, maar het helpt niet. Het staat ook haaks op het feit dat er het laatste jaar 500 nieuwe leerkrachten naar Brussel gekomen zijn.

We moeten voor een oplossing zorgen. Ik begrijp dat iedereen structurele maatregelen vraagt. In overleg met de onderwijskoepels hebben we enkele jaren geleden onze vragen en bekommernissen op tafel gelegd. De gefinancierde of gesubsidieerde personeelsuren die niet kunnen worden ingevuld moeten omgezet worden in werkingsmiddelen zodat scholen of scholenkoepels kunnen inspelen op de situatie, ook op personeelsproblematieken. Daar werd niet op ingegaan.

Voorts vragen we dat een leerkracht in de eerste drie jaren een 100 % effectieve aanstelling heeft en 80 % effectief lesgeeft. Dat werd gedeeltelijk ingevoerd omdat de Vlaamse overheid niet voor 20 %, maar voor 10 % een lerarenbonus geeft en de VGC de resterende 10 % oplegt. Dat biedt soelaas voor een aantal startende leerkrachten.

Daarnaast hebben we samen met de koepels gevraagd om loonanciënniteit mee te kunnen nemen naar de openbare sector, het onderwijs, om daar gevolg aan te geven. Ik heb vastgesteld dat dat echt effect heeft gehad. Moeten we niet nog meer doen voor Brussel? Is het niet mogelijk dat er met dubbele snelheid anciënniteit wordt opgebouwd in Brussel en dat men die behoudt zolang men in het Brussels onderwijs lesgeeft? De vakbonden horen die diversificaties niet altijd graag, maar ik zoek naar oplossingen. In elk geval heeft men daar geen gevolg aan gegeven.

Uiteraard is er de *Elephant in the room*: de Brusselpremie, die op een koude steen valt vanwege de waterbedtheorie, die niet geheel onterecht is. Als we onze leerkrachten met Vlaamse middelen beter zouden kunnen betalen, dan zal dat wellicht gevoeld worden in de Rand. Ik sluit dat niet uit. We hebben dat ook vastgesteld bij de federale steun voor de politieagenten. U weet dat ik die vergelijking maak, maar we blijven ze wel houden. Ik heb zelfs mijn pelgrimsstaf genomen op het einde van de vorige legislatuur en ben naar Antwerpen en Gent geweest om met mijn evenknieën te praten, de schepenen van Onderwijs. Voor u zit “een schepen van Nederlandstalig Onderwijs”. Is dat niet waar, mevrouw “de eerste schepen”?

Collegevoorzitter Elke Van den brandt: Waarvan akte.

Collegelid Sven Gatz: “De burgemeester van Nederlandstalig Brussel” zouden we ook kunnen zeggen.

Ik heb gedeeltelijk gehoor gevonden bij mijn collega's, die twijfelen. Ik vind dat Brussel voldoende anders is om extra ondersteund te worden, maar het kan natuurlijk ook grootstedelijk bekeken worden met de andere grootsteden.

Betreffende de sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder zijn in Sint-Gillis drie vestigingsplaatsen: een eerste in de de Mérodestraat met kleuteronderwijs en het eerste en tweede leerjaar, een tweede in de Engelandstraat met het derde tot zesde leerjaar – helaas

moeten we nu zeggen het vierde tot het zesde leerjaar – en een derde vestigingsplaats in de Generaal Lotzstraat in Ukkel met kleuteronderwijs.

In de de Mérodestraat heeft de VGC in 2019 een nieuw schoolgebouw geplaatst. Er zijn 400 plaatsen gecreëerd, waarvan 346 nieuwe. Daarmee verwijs ik naar het begin van mijn inleiding: het gaat dus om vrij veel nieuwe plaatsen. In de Engelandstraat was al in 2010 met middelen van het GO!, dus AGION, een nieuwbouw geopend.

Er is een onduidelijkheid, waarover ik me bij Vlaams minister Zuhal Demir zal bevragen. In het inspectieverslag staat namelijk dat er “een ernstig capaciteitsprobleem in de schoolinfrastructuur” is. Wij zien dat niet echt en begrijpen niet goed wat er gebeurd is.

Het GO! heeft 11 scholen naar voren geschoven als alternatief, omdat het heeft gekeken waar de ouders wonen en welke scholen het dichtst bij de ouders liggen. Ik zal met het GO! nog contact hebben om na te gaan hoe het kan garanderen dat de leerlingen zo vlot mogelijk een andere school vinden. Dat is in eerste instantie de taak van het GO!, maar ik wil me ervan vergewissen dat het zo goed mogelijk gebeurt.

Scholen proberen op allerlei manieren het leerkrachtentekort op te vangen. Sommigen zullen zeggen dat het lapmiddelen zijn, anderen dat men moet doen wat men moet doen.

Zo zet men zorgondersteuners of directie voor de klas, is er de vierdaagse lesweek, springen vrijwilligers bij en worden klassen samengevoegd. We moeten met de koepels bekijken hoe we dat kunnen ondersteunen. Enerzijds is het niet ideaal. Er zouden geen zij-instromers moeten zijn en al die lapmiddelen zouden niet moeten gebeuren. Anderzijds laat het ons toe om op een goede, zelfs de best mogelijke manier het onderwijs te garanderen. Het is alleen een feit dat deze situatie al voor het derde jaar duurt. We moeten dus bekijken wat we kunnen en moeten doen, en hoe we een nieuwe dialoog met de Vlaamse minister van Onderwijs aanknopen. Ondertussen zetten we onze OCB-ondersteuners verder in.

Een andere vraag betreft het algemene ondersteuningsbeleid van het OCB in crisissituaties. Het algemene ondersteuningsbeleid is bekend en zal ik niet nogmaals herhalen. Op dit ogenblik staan OCB-ondersteuners voor de klas in 16 scholen. 16 op 250 is niet veel, maar tegelijk is het toch veel te veel. Bij Balder wisten we al een hele tijd dat er een probleem was. Ik zal nog een poging ondernemen om met de school te bekijken hoe de heropening van het leerjaar mogelijk is. Als een heropening dit schooljaar niet mogelijk is, dan toch ten minste volgend schooljaar. Vorige keer zijn we er met basisschool Hendrik Conscience in geslaagd, omdat de situatie korter en acuter was.

Mijnheer Gilles Verstraeten, ik zal geen waardeoordeel vellen, maar ik denk dat uw informatie klopt, zoals ook de heer Fouad Ahidar zei. Het beleidsvoerend vermogen van de school stond al lang onder druk. Op sommige scholen is de situatie moeilijker, ook door allerlei menselijke factoren. We moeten met het GO! nagaan hoe we oplossingen kunnen vinden om volgend jaar het derde leerjaar opnieuw te openen. In deze school was al lang co-teaching van OCB-ondersteuners aan de gang. Het OCB doet dat soms gedurende een trimester, een half of heel schooljaar, maar we moeten opletten dat we daarin niet verder *stretchen*, want dan is er ook geen OCB meer, wat weer tot andere problemen zou leiden.

Ik zal niet meer herhalen wat we hebben gedaan met de infobeurs voor zij-instromers en de terugbetaling van de studiegelden. Er is wel degelijk een groeiend aantal zij-instromers die

ook tijdens hun lesgeven les volgen. Ik begrijp dat de koepels en de onderwijssector daarover klagen, maar een belangrijk deel van hen wil in het onderwijs blijven. We zullen onze inspanningen voortzetten.

Dus ten eerste zal ik proberen zicht te krijgen op het inspectieverslag over de school zelf. Ten tweede zal ik samenzitten met de koepel om op korte termijn te bekijken of alle kinderen een derde leerjaar op een andere school kunnen afmaken en wat de toekomst op de korte termijn is, zijnde 1 september. Ten derde zal ik een nieuw gesprek met Vlaams minister Zuhal Demir aanknopen om na te gaan wat we kunnen ondernemen om dergelijke situaties te vermijden. Niemand wordt daar immers beter van: noch Brussel in het algemeen, noch de politici en zeker de ouders en hun kinderen niet.

Ik heb nog niet over de kinderen gesproken, voor wie het soms traumatiserend is om in het midden van het schooljaar vriendjes te moeten verliezen. Dus ik zal ervoor zorgen dat ik extra stappen kan zetten, maar ik kan deze keer, minder dan het geval was bij basisschool Hendrik Conscience in Schaarbeek, het perspectief zien op zeer korte termijn, dus de komende weken. Ik zal mijn energie concentreren op het volgende schooljaar.

De heer Emile Luhahi (Groen): Het is zeer goed dat oplossingen op korte termijn worden gezocht voor de specifieke case van basisschool Balder, ook voor volgend schooljaar. Het is heel belangrijk dat u in discussie blijft gaan met de bevoegde Vlaamse minister over oplossingen op langere termijn, die we hebben aangekaart.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het klopt dat we het algemene probleem hebben gestabiliseerd. Daarmee is het probleem nog niet opgelost, maar dat zal een bredere en helaas ook langere inspanning vergen.

Mijnheer Luhahi, mijnheer Busselen, 20 à 30 jaar lang is er een heel dominante onderwijsvisie geweest, zowel bij het beleid als bij de onderwijsverstrekkers, die in de praktijk is gebracht. Het resultaat kennen we ondertussen ook al jarenlang. Volgens de PISA-resultaten en de PIRLS-resultaten is de onderwijskwaliteit in Vlaanderen in vrije val en is die zelfs aan het instorten als men het internationaal bekijkt. Dat is ook het geval in verschillende landen welke die onderwijsvisie hebben gevolgd, zoals Finland. Dat is in het verleden ook op andere plaatsen gebeurd. Het betreft natuurlijk een gemiddelde, want er is vrijheid van onderwijs in dit land.

Bepaalde onderwijsinstellingen hebben zich van al die hervormingsdrang niet te veel aangetrokken en blijven op een goede manier onderwijs verstrekken dat werkt. Daar is de situatie goed. Dit zijn vaak de scholen met een stabiel schoolbestuur, waar leerkrachten hun job goed en in rustige omstandigheden kunnen uitvoeren. En daar is geen groot lerarentekort. Maar er zijn scholen, niet alleen in Brussel, maar in heel Vlaanderen, waar het volledig in het honderd aan het lopen is. Dit moeten we eindelijk eens onder ogen durven zien. Het lerarentekort is een algemeen probleem, maar het situeert zich vooral in scholen waar het fout loopt. Waar er bestuursproblemen zijn. Waar leerkrachten hun werk niet meer kunnen doen. Waar er conflicten zijn tussen leerkrachten, directie en anderen. Daar zit ook de concrete aanleiding voor het algemene probleem. Want de retentie van leerkrachten gebeurt in de eerste plaats in de klas en tussen de schoolmuren, en niet op het Ministerie van Onderwijs.

Het is intellectueel oneerlijk om nu te zeggen dat de huidige of vorige Vlaamse minister van Onderwijs de oorzaak is van iets wat al twintig tot dertig jaar fout aan het lopen is. Of nog dat

de minister dit nu in een vingerknip moet oplossen, terwijl we een zeer verregaande vrijheid van onderwijs hebben en de minister niets te zeggen heeft over wat er in de klas gebeurt. Maar we gaan eraan werken. We moeten eraan werken. We zullen eraan blijven werken om dit probleem op te lossen, maar het zal niet eenvoudig zijn.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik ben het collegelid erkentelijk voor zijn intentie om op korte termijn in gesprek te gaan met de scholengroep om een oplossing te vinden voor de kinderen en jongeren. Dit is belangrijk voor hun toekomst. Het is ook niet eenvoudig voor ouders, bv. voor alleenstaande moeders, om een school te vinden voor hun kinderen waar eventueel al andere familieleden zitten. Het is belangrijk dat ze snel en dichtbij een oplossing vinden. Als men denkt aan oplossingen zijn er ook kortetermijnoplossingen. Ik heb contact met vrouwen die een hoofddoek dragen en die in de meeste scholen geen les mogen geven en dat vind ik spijtig.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Het is interessant om te bekijken of er scholen zijn waar leerkrachten wel hun hele carrière blijven. Waarom lukt het daar dan wel en elders niet? Wijken verschillen, maar het kan een interessante oefening zijn. Wat is de motivatie? Waarom is een directeur beter dan een andere? Wat met coaching, de schoolomgeving? Ik denk bv. aan het Lucernacollege; ik weet niet of hun model goed is of niet, maar u heeft de school goed gesteund en in het verleden deed de heer Guy Vanhengel dit al. Ook vanuit Vlaanderen kwam er extra hulp en het lijkt daar te lukken. Waarom is dit zo? Scholen onderling vergelijken kan misschien nuttig zijn om oplossingen te vinden.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik wil hieraan toevoegen dat de Vlaamse overheid precies dit wil gaan doen. Ze werkt aan een systeem met voorbeeldscholen. Dit zijn scholen waar de zaken heel goed lopen, waar sterke schoolteams zijn. Daar zien we een sterke cognitieve vooruitgang van kinderen, niet in het minst bij kinderen met een moeilijke achtergrond. Deze scholen kunnen andere scholen helpen om het beter te doen. We schuiven de oplossing die u aanhaalt naar voren en we gaan dit ook effectief doen.

Mevrouw Imane Belguenani (Open Vld): Ik ben blij dat er naar oplossingen wordt gezocht. Ik denk dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen en dan hebben de Vlaamse Regering en de bevoegde minister een belangrijke rol. De VGC doet wat ze kan doen, maar het heeft geen zin om elkaar met de vinger te wijzen. Iedereen moet zijn steentje bijdragen.

Wat onderwijskwaliteit betreft: vandaag studeren er veel meer leerlingen af in het Nederlandstalig onderwijs. Er is een gigantische stijging in vergelijking met enkele jaren geleden. We moeten ook bekijken hoe het zit met leerlingen die vastzitten in richtingen die voor hen niet interessant genoeg zijn. Dan moeten we hen op tijd kunnen doorverwijzen naar een andere richting of een andere onderwijsvorm, zoals duaal leren. Daar zit misschien een deel van het antwoord.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is een goede eerste stap dat u met de GO!-koepel voor basisschool Balder op zoek gaat naar nieuwe plaatsen. Ik vroeg mij af of er een mogelijkheid is, moest die niet gevonden worden, of andere netten betrokken zouden kunnen worden. Voor de rest heeft het College goede stappen ondernomen. Denk maar aan de verdubbeling van de anciënniteit en de beurs. Wij gaan ook akkoord met de hernieuwde invoering van een grootstedelijke premie. Ik hoop dat u deze piste verder zal proberen te bewandelen met u “collega-schepenen van Antwerpen en Gent”. (*Gelach*)

Ook vind ik dat we het voorstel van de heer Ilyas Mouani moeten onderzoeken om leerkrachten met een hoofddoek te zoeken in een grootstad als Brussel. Wij hebben de Vlaamse maatregel over de zij-instromers gesteund en zelfs voor een uitbreiding gepleit. Maar dit is niet structureel, zoals het collega-raadslid van Groen ook al aangaf. Er zijn immers nieuwe problemen, want de andere leerkrachten moeten de omkadering verzorgen. En ten slotte is er nog het debat over lonen en pensioenen waarop we niet zijn ingegaan, maar dit is iets voor een ander niveau.

Collegelid Sven Gatz: De vraag van de heer Fouad Ahidar is een moeilijke vraag. We zien gelukkig dat er inderdaad scholen zijn waar het goed gaat en waar er weinig personeelsverloop is. Alleen is er een algemene wetmatigheid: *good practices* kunnen slechts verankerd worden waar er *good people* zijn. En op dit ogenblik zijn we al blij als we *people* hebben. Je kan de magie van een goed schoolteam in een rapport beschrijven, maar je kan de magie niet binnenbrengen in een ander schoolteam door het rapport voor te lezen.

Ik ben hier enorm door gefascineerd en ook gefrustreerd. Want een goed schoolteam maakt een enorm verschil. Wanneer komt een schoolteam dermate onder druk, dat het niet meer gaat? En hoe vermijd je dit? Dat zijn vragen van zes miljoen, maar beleidsmatig is het niet zo simpel. Ik zou hierover een heel boeiend rapport kunnen laten maken voor de Raad: *‘De ideale wereld van het ideale schoolteam’*. Maar het moet elke dag wel op school gebeuren.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Het collegelid heeft volledig gelijk. Maar we moeten ervoor zorgen dat er niet nog meer mensen vertrekken. Dat is al een deel van de oplossing.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Je hebt inderdaad goede mensen nodig die de ideeën in de praktijk kunnen omzetten. Maar soms maken goede praktijken ook goede mensen. Dus als je beginnende leerkrachten een goede omkadering en de juiste structuur geeft, dan kunnen zij ook groeien in hun functie en die *good people* worden die de goede praktijken verderzetten. Ik lees de laatste tijd veel over Onderwijsbeleid en vergelijkend onderzoek. Nu lees ik bv. *‘Why Knowledge Matters’* van Hirsch, waarin een duidelijk contrast aan bod komt. Hij geeft het voorbeeld van de wet-Jospin in Frankrijk, een progressief Onderwijsbeleid waardoor de kwaliteit is ingestort. Aan de kwaliteit van het onderwijzend personeel veranderde toen weinig, maar de structuur werd anders. Het is dus een balans en de twee versterken elkaar.

- *Het incident is gesloten.*

Speelpleinen van de VGC tijdens de paasvakantie 2025

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik ben zelf vele jaren actief geweest op de speelpleinen van de VGC. Het was voor mij de springplank naar het jeugdwerk. Tegelijk leerde ik vele competenties ontwikkelen: communiceren en overleggen, leiding geven, zelfstandig werken. De speelpleinen hebben me dus mee gevormd tot wie ik vandaag ben.

De afgelopen 2 weken waren de speelpleinen terug open. Ik had de eer om uitgenodigd te worden op een paar speelpleinen. Het was voor mij een blij weerzien met vrienden van vroeger, maar het maakt me nog meer blij als ik die nieuwe gezichten zie. Jongeren die de weg vinden naar het speelplein, die in contact komen met de VGC en het N-netwerk. Zij versterken op hun beurt hun competenties, bijvoorbeeld via een animatorcursus.

Tegelijk is het een belangrijk onderdeel van het vakantieaanbod voor kinderen en hun ouders in onze stad. Als jonge ouder besef ik heel goed hoe belangrijk het is om een kwalitatief aanbod te hebben in de buurt waar je je kind met een gerust hart naartoe kan brengen. Het is duidelijk, de VGC speelpleinen liggen mij nauw aan het hart.

Hoe evalueert u de werking van de VGC-speelpleinen tijdens de afgelopen paasvakantie? Welke evolutie ziet u qua regionale spreiding van de speelpleinen? Kunnen alle aanvragen van de scholen gehonoreerd worden of wordt er geselecteerd en hoe gebeurt dat? Hoeveel kinderen namen deel? Was er voor alle kinderen die dat wensten een plaats beschikbaar? Hoeveel animatoren werden ingeschakeld? Hoeveel van hen had minstens 1 animatorcursus gevolgd? Volstaat het aantal plaatsen voor kadervorming in Brussel? Welke initiatieven neemt u bijkomend? Welke elementen worden meegenomen voor een bijsturing richting de zomervakantie of toekomstige vakantieperiodes?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik vind het goed dat de heer Ilyas Mouani hier een vraag over heeft ingediend. Ook in de vorige legislatuur hebben we vele debatten gehad binnen de Raad over dit onderwerp. Ik heb ook een hele reeks vragen over dit thema ingediend. Het is goed dat we dat blijven opvolgen.

De speelpleinen van de VGC zijn natuurlijk een essentieel element in ons vakantieaanbod en het is fijn om te zien dat zoveel kinderen en jongeren profiteren van de kansen die de VGC hier biedt.

Momenteel biedt de VGC-speelpleinwerking een aanbod tijdens de paasvakantie en de zomervakantie. Wordt er over nagedacht of het aanbod kan worden uitgebreid naar de herfst-, kerst- en krokusvakantie? Is dat iets dat leeft binnen de VGC of zijn er daar nog eventuele hinderpalen?

Zet de verschillende vakantieregeling tussen Nederlandstalige en Franstalige scholen in Brussel druk op de speelpleinwerking van de VGC? Zijn er gemeenten die helpen om die druk te verlichten?

Helaas zijn er nog steeds veel gemeenten in dit Gewest zonder Nederlandstalig aanbod. Is dat ondertussen verbeterd?

Hoeveel animatoren stellen wij zelf te werk of gaan er aan de slag binnen onze speelpleinwerking? Hoe evolueert u dit aanbod? Is het aantal animatoren door de jaren heen gegroeid? Wat was de evolutie in de laatste 3 jaar? Wat zal het aanbod zijn dat we in de zomervakantie kunnen bieden? Zal dat voldoende zijn om de vraag te dekken?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Speelpleinen zijn er niet alleen voor ouders die opvangproblemen hebben, maar bieden ook een kans aan jongeren om zich te ontwikkelen. Speelpleinen geven jongeren een gelegenheid om te spelen en de Nederlandse taal te oefenen en om ervaringen op te doen, maar zijn ook een ongelooflijk sterk instrument voor de *empowerment* van de animatoren. In het debat over het lerarentekort denk ik dat er bij die animatoren een interessant reservoir zit aan jongeren die goesting hebben om met kinderen in Brussel te werken en dus waar we veel uit kunnen leren. Ik wil de heer Ilyas Mouani dus danken voor zijn getuigenis. Als ik naar die animatorcursussen kijk en zie wat het doet met

onze Brusselse jongeren die daar verantwoordelijkheid opnemen, kan ik zijn getuigenis alleen maar bevestigen.

De speelpleinen waren ook in de paasvakantie een succes. De VGC heeft 37 aanvragen van scholen ontvangen voor de organisatie van speelpleinen tijdens de paas- of zomervakantie. Daarnaast heeft ook de eigen onderwijsinstelling Kasterlinden een speelpleinwerking opgezet tijdens de paasvakantie voor kinderen met extra zorgnoden en dat zal ook tijdens de zomervakantie gebeuren. In totaal hebben 2.091 kinderen een fijne paasvakantie gehad op onze speelpleinen en ik denk dat dat goud waard is.

Het klopt dat er 5 aanvragen van scholen niet weerhouden konden worden. Bij de selectie werd er uiteraard rekening gehouden met de geografische spreiding van het speelpleinaanbod. Heel veel is mogelijk dankzij het engagement van scholen en van animatoren. Voor de 2 weken paasvakantie waren er uiteindelijk 2.970 gesubsidieerde weekplaatsen.

Er waren meer aanvragen voor een weekplaats op het speelplein dan dat er konden gehonoreerd worden. Tijdens de eerste week van de paasvakantie waren dat er 631, tijdens de tweede week 543. We weten niet of die kinderen terecht konden bij een ander vakantieaanbod dat wordt georganiseerd door de VGC of andere partners in het N-netwerk, maar het blijft duidelijk dat de vraag naar de VGC-speelpleinen groter is dan het aanbod.

Uiteraard hebben de niet-samenvallende schoolvakanties een impact, omdat aan Franstalige kant heel veel van het aanbod op een ander moment wordt georganiseerd. Ik kan alleen maar een oproep doen aan de minister van Onderwijs in Vlaanderen en de minister van Onderwijs van de Franse gemeenschap om samen tot coherente vakantieregelingen te komen. Dit is slechts een van de vele problemen die hierdoor zijn ontstaan. Ik hoop echt dat er deze legislatuur een oplossing gevonden kan worden.

Voor de begeleiding van al dat jong geweld, schakelden we de voorbije weken 316 animatoren en 79 hoofdanimatoren in. 59 % van de animatoren had een animatorattest, 5 % een hoofdanimator-attest en 1 % een instructor-attest. 13 % had al een cursus gevolgd maar de stage nog niet voltooid. 2 % van de animatoren waren leerkrachten, 18 % had een diploma dat voor de VGC wordt gelijkgesteld en 15 % is aan het werk gegaan met elders verworven competenties.

Bij de hoofdanimatoren had 37 % een hoofdanimator-attest, werkte 37 % als leerkracht en had 5 % de cursus hoofdanimator gevolgd maar nog geen attest behaald. 9 % van hen was instructor in het jeugdwerk, 11 % had een animatorattest en 3 % elders verworven competenties. De overige 12 % had een door de VGC goedgekeurd profiel.

Om bijkomende cursusplaatsen te kunnen creëren, organiseert de VGC dit jaar samen met de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk en vzw JES 4 extra animatorcursussen. Deze cursussen zijn erg populair en blijven nodig: zo meldde de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw (VDS) dat ze de cursus in de voorbije herfstvakantie op eigen initiatief hadden uitgebreid om alle jongeren te kunnen laten deelnemen. Voor de cursus in de krokusvakantie en deze in de zomervakantie staan er al mensen op de wachtlijst. Ook vzw JES werkt al enkele jaren met een wachtlijststelsel. Op deze lijst staan 652 jongeren die in het verleden interesse toonden in een cursus en nog zouden wachten op een plaats.

Gelet op de uitdagingen is dat goud waard. Bijna dagelijks werden de speelpleinen van de VGC bezocht en werd waar nodig bijgestuurd. Medewerkers van het OCB en de VDS hielpen dan bij de voorbereiding of de ondersteuning bij de werking. We zien dat regelmatige bezoeken aan de speelpleinen een meerwaarde betekenen. We willen dit beleid deze zomer voortzetten. Ook wordt nog gezocht naar mogelijkheden om het behalen van een animatorattest meer te stimuleren en jongeren blijvend te motiveren voor bijkomende vormingen. De VGC speelpleinen waren weer bijzonder succesvol. Kinderen hebben een fijne tijd beleefd. Animatoren hebben er vriendschappen gesmeed en ervaringen opgedaan. Ik wil dan ook iedereen bedanken, de animatoren, de organisatoren, de Administratie, JES, de VDS en alle partners.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): We zijn het duidelijk eens. De VGC speelpleinen zijn een goed instrument voor kinderen en animatoren. Iedereen kan er bijleren. Ik hoor van u dat niet alle kinderen er terecht konden, maar ook dat sommige scholen extra speelpleinen wilden openen. We kunnen de volgende jaren allicht het aanbod verruimen. De vraag is er zeker.

Ik hoor ook van JES dat de laatste jaren extra cursussen voor animatoren zijn opgezet, maar er blijven nog steeds problemen over. Als je in Brussel wil inschrijven op een dergelijke cursus moet je iemand kennen ofwel heel veel geluk hebben om een plekje te bemachtigen. Ik hoor van JES dat meer dan duizend mensen op hun wachtlijst staan. Ik blijf het jammer vinden dat niet alle jongeren de kans krijgen om een animatorcursus te volgen. Er moeten zeker nog extra cursussen worden georganiseerd of andere organisaties daartoe worden gemachtigd.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik sluit mij aan bij de vraag van de heer Ilyas Mouani. We hebben dit debat al vaker gevoerd. Het beleid is ermee bezig, dat ontkent niemand. Ik denk dat er nog een onbenut potentieel is. De sleutel ligt bij het aantrekken van animatoren.

Mevrouw de collegevoorzitter zegt dat vijf aanvragen niet zijn weerhouden. Kan zij mij daarvoor de redenen meegeven? Was het een zaak van middelen? Gebrek aan animatoren of nog andere redenen? Ook dat is onderbenut potentieel. Zij stelt dat de onderwijsministers moeten samenzitten.

Mijn vraag betrof ook de Vlaamse schepenen. Wat doen de gemeenten in Brussel om in een Nederlandstalig aanbod te voorzien? Daarover zei ze niets. Het is een pijnpunt dat we moeten blijven benoemen. Los van het samenvallen van schoolvakanties is in sommige gemeenten gewoonweg geen Nederlandstalig aanbod. Dat moet anders, maar we gaan hierover later zeker nog in debat.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: We hebben deze legislatuur sterk onze inzet verhoogd voor speelpleinwerking, ook voor het aantal plaatsen voor animatoren. Er is nog meer potentieel. Op dit moment bekijken we de verschillende enveloppes. Als iedereen er zich achter schaart, moet een verdere uitbreiding zeker mogelijk zijn.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik wil even iedereen bedanken die bijdraagt aan de speelpleinwerking. Ik heb zelf tien jaar meegewerkt en het is zeker niet altijd simpel. Ik denk aan cursisten, animatoren, VGC-organisatoren, structuren, scholen en leerkrachten die zich tijdens vakanties elke dag blijven inzetten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Mevrouw El Arbaoui zal in de plaats van de heer Fouad Ahidar zijn vraag om uitleg m.b.t. extra plaatsen in de kinderopvang stellen aan collegevoorzitter Elke Van den Brandt.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Extra plaatsen in de kinderopvang

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Recent kondigde de Vlaamse Regering aan dat extra plaatsen worden gecreëerd in de kinderopvang. In totaal zouden in Vlaanderen en Brussel 10.000 nieuwe plaatsen bijkomen. Daarvan zouden er 850 specifiek voor Brussel worden voorbehouden, waarvan 450 inkomensgerelateerd. Daarnaast komt bijkomende projectsteun voor lokale initiatieven voor mogelijk nog eens 150 extra plaatsen. Deze investering is een belangrijke stap vooruit, zowel op het vlak van toegankelijkheid, als op het vlak van arbeidsomstandigheden. Zo zou de verlaging van de kind-begeleiderratio bijdragen aan het verlichten van de werkdruk.

Wat betekent deze uitbreiding concreet voor Brussel? Kan daardoor het huidige tekort worden opgevangen? Voor wie zijn deze extra plaatsen bedoeld? Worden ze voorbehouden voor kinderen van ouders die aan het werk zijn? Of zijn ze toegankelijk voor alle gezinnen? Ook voor wie werk zoekt of in opleiding is?

Zes maanden geleden berichtte *Bruzz* over de ongelijke spreiding van kinderopvang in Brussel. Vooral in kansarme wijken zijn er te weinig opvangplaatsen. Hoe worden deze extra plaatsen geografisch over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verdeeld? Extra opvangcapaciteit zal ook extra arbeidsplaatsen in deze sector opleveren. Bestaat er een actieve strategie om werkzoekenden in Brussel naar deze sector toe te leiden?

Gelet op aanhoudende signalen van gebrek aan plaatsen in verschillende Brusselse wijken hoop ik op een duidelijk antwoord en concrete maatregelen om het opvangaanbod in onze stad constructief te versterken.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): In de Senaat ging het zonet over Alzheimer, wel boeiend. Maar ik ben blij dat ik op tijd ben voor deze vraag en dat er weer aandacht komt voor extra kinderopvang en daarvan een substantieel deel van die capaciteit naar Brussel gaat. De vorige legislatuur hebben we dat steeds kunnen vastleggen op 10 %. Dat blijkt nu weer zo te zijn. Toch blijf ik bezorgd. Het gaat immers niet enkel om capaciteit en aantal plaatsen maar vooral over de verhouding tussen het vrije en het inkomensgerelateerde tarief. In het verleden hebben we met cd&v vanuit de Vlaamse Regering en ook vanuit de VGC sterk ingezet op het inkomensgerelateerde tarief. Daardoor is de verhouding in Brussel in positieve zin gewijzigd: 85 % inkomensgerelateerd tegenover 15 % vrij tarief. Hoeveel procent gaat vandaag naar een inkomensgerelateerd en hoeveel naar een vrij tarief? Ik las in een verklaring van de Vlaamse Regering dat 40 % naar het vrije tarief zou gaan. Betekent dat dan dat van de 850 plaatsen er 400 voor het vrije tarief worden gereserveerd? In dat geval zitten we zeker in Brussel met een probleem. De concretisering is dus van het grootste belang. Daarom is nauw contact met de Vlaamse minister van Welzijn en de Minister voor Brussel blijven onderhouden enorm belangrijk.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Met een goede kinderopvang begint de toekomst van onze kinderen en Ketjes. We zijn blij dat de Vlaamse Regering op initiatief van Vlaams minister Caroline Gennez in dat domein bijkomend investeert en voorrang aan Brussel verleent. Men moet investeren in personeel en een inkomensgerelateerd tarief hanteren. Voor ons dit superbelangrijk. Dit wilde ik nog toevoegen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Kinderopvang is zoveel meer dan ervoor te zorgen dat ouders kunnen werken. Het gaat erom om kinderen kansen en een goede start in het leven te geven. We weten allemaal dat de kinderopvang in een crisis zit. Er zijn zowel problemen op het vlak van de kwaliteit als op het vlak van de kwantiteit door de tekorten die er zijn. Ik wil degenen die in deze omstandigheden toch, dag in dag uit, zich inzetten om er het beste van te maken, uitdrukkelijk bedanken.

De nood aan bijkomende plaatsen in de Nederlandstalige kinderopvang met inkomenstarief in Brussel is heel hoog. Nog steeds vinden veel gezinnen geen betaalbare of zelfs geen plaats voor hun kind. Dit blijkt ook uit de gegevens van het Lokaal Loket Kinderopvang.

Op dit moment zijn er zo'n 5.000 plaatsen met inkomenstarief in Brussel. Als men dat conform de Brusselnorm afzet tegenover 30 % van het aantal 0 tot 3-jarigen in Brussel, dan geeft dat een dekkingsgraad van afgerond slechts 40 %.

Volgens de Toekomstgroep Kinderopvang die in opdracht van voormalig Vlaams minister voor Welzijn en huidig Vlaams viceminister-president Hilde Crevits, een aantal lijnen voor de kinderopvang uitzetten, is er een nood aan kinderopvang met inkomenstarief voor maar liefst 80 % van de 0 tot 3-jarigen. Er is er dus een verdubbeling nodig.

Want ook als men kijkt naar het aantal plaatsen met inkomenstarief in het totaal aantal plaatsen in de kinderopvang, is er in Brussel een grote nood. Het klopt dat als men de vergelijking maakt met andere steden in Vlaanderen, Brussel de meeste ondersteuning verdient. Het aandeel van plaatsen met inkomenstarief in het totaal is in Brussel 77 %. In steden zoals Antwerpen en Gent is dat percentage meer dan 90 %. In heel Vlaanderen is dat 86 %.

De 450 nieuwe plaatsen met inkomenstarief die de Vlaamse overheid voorziet, zijn dus meer dan welkom. Gezien de socio-economische situatie van veel Brusselaars zijn er dringend nog veel meer inspanningen nodig.

U geeft terecht aan dat het tekort aan betaalbare plaatsen in kansarme wijken vaak het grootst is. De verschillen tussen de gemeenten en wijken in Brussel zijn groot. De verdeling van de nieuwe plaatsen over het Gewest gebeurt via een procedure die door het Vlaams agentschap Opgroeien werd uitgeschreven. De VGC scoort in dat kader de subsidieaanvragen voor een aantal punten. Welke scoringscriteria de VGC precies hanteert, is op dit moment nog voorwerp van bespreking. We winnen hierover, zoals we steeds doen, ook het advies van de Adviesraad Gezin in. Maar de dekkingsgraad per wijk en gemeente is natuurlijk een belangrijke parameter om te weten waar de nood het hoogst is.

Voor wie zijn de nieuwe plaatsen bedoeld? Dit is een belangrijke vraag. Sinds april 2024 zijn voor de plaatsen met inkomenstarief nieuwe Vlaamse voorrangsregels van kracht. Zo besliste de Vlaamse Regering dat enkel gezinnen waar gemiddeld genomen minstens 4/5 voltijds gewerkt wordt voorrang krijgen voor een plaats. Zowat alle adviserende instanties waren toen

vernietigend over deze beslissing. Een aantal actoren spande daarom ook een zaak aanhangig voor het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof zal volgende week, op woensdag 30 april, haar beslissing hieromtrent bekend maken. Niet alleen lijken de nieuwe voorrangregels te discrimineren. Ze raken ook meer dan gemiddeld vrouwen en vaak net mensen die in zorgsectoren zoals poetshulp, zorg en zelfs de kinderopvang zelf werken, waar de jobs niet altijd voltijds worden aangeboden. Als men het tekort aan betaalbare kinderopvang in Brussel kent, dan weet men dat de voorrangscriteria in de praktijk voor bepaalde mensen uitsluitingscriteria worden. Zo missen we de kans om onze *ketjes* kansen te bieden voor de toekomst.

Tot slot ga ik graag in op uw vragen over de mensen die het uiteindelijk moeten doen. Want als ik daarnet een aantal cijfers gaf over de huidige capaciteit aan kinderopvang met inkomenstarief, dan gaan dat we ervan uit dat al die plaatsen ook gerealiseerd worden. Uit een recente bevraging die de VGC-administratie hield bij de Brusselse Nederlandstalige kinderdagverblijven, weten we dat er op dit moment heel wat kinderbegeleiders gezocht worden en dat organisatoren als gevolg van de personeelstekorten leefgroepen moeten sluiten of de dienstverlening in aantal uren of dagen moeten verminderen.

Ook het jaarverslag van het Lokaal Loket Kinderopvang toont aan dat, hoewel het aantal plaatsen op papier stijgt, het aantal kinderen dat een plaats in de opvang krijgt daalt. Het is dus belangrijk dat we niet enkel inzetten op extra cijfers op papier en zo aantonen dat we meer doen. We moeten daarentegen nagaan hoeveel kinderen we effectief hebben kunnen helpen. Een absolute sleutel daarbij is het feit dat men voldoende begeleiders moet hebben en ervoor te zorgen dat de werkomstandigheden van de begeleiders aantrekkelijker worden. Enkel op die manier kunnen we meer mensen aantrekken en de mensen die er al zijn beter ondersteunen en behouden.

Er moet dus dringend meer geïnvesteerd worden in de kinderbegeleiders zelf.

Het Vlaams beleid was jarenlang gericht op bijkomende plaatsen. Men kan echter niet op een duurzame manier plaatsen creëren als men niet zorgt voor goede arbeidsvoorwaarden; zorgt voor een gezonde werkdruk voor de kinderbegeleiders en ervoor zorgt dat het aantal kinderen per begeleider niet te hoog is. Iedereen is er het over eens dat dat aantal drastisch naar omlaag moet. Eigenlijk moet het naar 5 kinderen per begeleider. De job van kinderbegeleider moet niet alleen terug haalbaar en aantrekkelijk zijn. Het is ook belangrijk om de sociale, pedagogische en emotionele ontwikkeling van onze allerkleinsten verder te ondersteunen. Dat is echter moeilijk als je nog steeds voor 9 kinderen tegelijk moet zorgen.

De VGC heeft verschillende initiatieven ondernomen om nieuwe kinderbegeleiders aan te trekken, op te leiden en te houden in de sector. Op dit moment loopt trouwens het 'DOE-project'. Dat is het project waarmee kandidaat-kindbegeleiders een diploma kunnen halen via een combinatie van opleiding en ervaring in de kinderopvang. Zo hebben we nieuwe mensen op de werkvloer gebracht en gezorgd voor extra ondersteuning in de teams en in de leefgroepen. Ik denk echter dat we nog meer van dergelijke projecten moeten uitbouwen.

Ik zie dat ik mijn tijd heb overschreden. Mijn excuses hiervoor. Het was de passie die het overnam.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Dit was een vraag van collega Fouad Ahidar. De voorrangregel waarbij men 4/5 voltijds moet werken, is voor mensen die deeltijds

werken echter niet te halen. Deze mensen hebben echter ook recht op opvang voor hun kind in de kinderopvang. We moeten dus wel nagaan hoe we hier een antwoord kunnen op bieden. Het is goed voor onze economie als er zoveel mogelijk mensen kunnen gaan werken. Ik heb dus liever dat mensen hun kinderen naar de kinderopvang kunnen brengen zodat ze kunnen meedraaien in onze economie.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik heb dus goed genoteerd dat er 450 inkomensgerelateerde plaatsen in de kinderopvang komen. Als ik het goed becijfer, betekent dus dat er 400 plaatsen in bij de vrije initiatieven zullen komen. Dit lijkt me nogal onwaarschijnlijk. Ik vind dat trouwens ook geen goede verhouding. Daar zullen we het waarschijnlijk over eens zijn.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik deel uw mening.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): De partij waar ik toe behoor, zetelt in de Vlaamse meerderheid. In het verleden hebben we er echter altijd voor gezorgd dat de Brusselnorm van 5 % veel hoger was voor de kinderopvang. In een jonge stad als Brussel hebben we op dat vlak immers heel wat uitdagingen. Als Vlaamse overheid hebben we hier trouwens een grote verantwoordelijkheid. In de budgetten hebben we steeds gestreefd naar 10 %. Tijdens de vorige legislatuur was dat alvast zo.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Dat klopt.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik heb dan ook een heel concrete vraag. Kan, zoals in het verleden, gegarandeerd worden dat wanneer we die 400 plaatsen niet kunnen invullen we die budgetten kunnen inzetten voor inkomensgerelateerde kinderopvang. Als dat niet het geval is, vrees ik dat we deze legislatuur de norm van 10 % die we de vorige legislatuur bepaalden, niet zullen halen. Kan u dit verduidelijken? Mocht dit niet geval zijn dan lijkt me dit iets om aan te kaarten bij uw collega's van de Vlaamse Regering.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik denk dat raadslid Benjamin Dalle veel spreekt over het verleden. In het verleden werden er echter geen concrete oplossingen gevonden. De problemen bestaan immers nog steeds. Ik vind het dus wel positief van Vlaams minister van Welzijn, Caroline Gennez, om de zaken echt aan te pakken en bijkomende plaatsen te creëren.

Voor de toekomst van onze kinderen is het nodig dat wij extra, ook inkomensgerelateerde, plaatsen creëren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik bevestig dat wij het gesprek met Vlaams minister van Welzijn Caroline Gennez zullen aangaan om inderdaad, zoals in het verleden, er voor te kunnen zorgen dat we zoveel mogelijk inkomensgerelateerde plaatsen kunnen realiseren.

Verder willen we nagaan of we een deel van de budgetten ook kunnen inzetten om de kinderbegeleiders te ondersteunen. Anders lopen we effectief het risico dat we op papier plaatsen hebben die in de praktijk, door een gebrek aan begeleiders, niet kunnen ingevuld worden. Ik hoop dat we over de inzet van de middelen over beide zaken kunnen onderhandelen. Verder hoop ik dat we de gesprekken over de zogenaamde kindnorm, de werkbaarheid in de sector en de voorrangsregels kunnen aangaan. Ik denk immers dat dit in

het belang is van onze *Ketjes* in Brussel. Zoals in het verleden ontvouwen we dit initiatief tot gesprek.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Mijn excuses dat ik toch gebruik maak van de gelegenheid tot het laatste woord. Het is evident dat budgetten worden ingezet voor de begeleiders. Dat is immers een grote zorg. Hier gaat het echter om capaciteitsmiddelen. Ik zou er toch wel een lans willen voor breken om de capaciteitsmiddelen te gebruiken voor capaciteit en niet om historische problemen op te lossen, zoals de GECO's en de kinderopvang. Ik zou daarom willen vragen om deze middelen niet te besteden aan andere zaken zoals extra capaciteit. De problematiek rond kinderbegeleiders moet zeker ook aangepakt worden, maar daar dienen deze middelen niet voor.

- Het incident is gesloten.

Ombudsdienst Vlaamse Gemeenschapscommissie – Klachtenmanagement

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Een ombudsdienst is een belangrijk element van een democratie. Het draagt bij aan het vertrouwen van de burger in de overheid en dicht de kloof tussen de twee. De Brusselse Ombudsdienst behandelt klachten over het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de GGC, de Cocof en de 17 lokale besturen die geen eigen ombudsdienst hebben. Maar de Vlaamse Gemeenschapscommissie valt hier niet onder.

De federale en de Vlaamse overheid hebben al veel langer hun eigen ombudsdienst. Het is echter niet zo duidelijk welke ombudsdienst bevoegd is voor klachten over de materie van de VGC. Volgens onze archieven hebben de heren Walter van den Bossche en Fouad Ahidar in 2009 al verordeningen opgesteld tot instelling van een ombudsdienst. Omdat er toen nog geen Brusselse Ombudsdienst was opgericht, zou de ombudsdienst van de VGC pas geactiveerd worden als er ook in de andere Brusselse assemblees over werd gestemd. Die zou dan samen een Brusselse ombudsdienst kunnen vormen samen met de ombudsmannen die het Brusselse Parlement en de Franse Gemeenschapscommissie benoemden. Zo zou er een loketfunctie in Brussel ontstaan.

Is er vandaag een ombudsdienst bevoegd voor de klachten over de materie van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, in het bijzonder die van de VGC? Als noch de Vlaamse Ombudsdienst, noch de Brusselse Ombudsdienst bevoegd is, wat wordt er dan vooropgesteld? Een integratie binnen de Vlaamse Ombudsdienst, een integratie binnen de Brusselse Ombudsdienst of de oprichting van een eigen ombudsdienst? Waar komen externe klachten van Brusselaars over de VGC-diensten vandaag terecht? Ik ga ervan uit dat ze in eerste instantie bij de Vlaamse Ombudsdienst terechtkomen. Zal u contact opnemen met de Vlaamse minister van Brussel om te achterhalen of klachten die betrekking hebben op de VGC-diensten worden behandeld door de Vlaamse Ombudsdienst? En zo ja, komt er dan een protocol of overeenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst?

De ombudsdienst is uiteraard een tweedelijns klachtenbehandeling. Hoe wordt de interne klachtenbehandeling in de bestuursinstelling van de Vlaamse Gemeenschapscommissie geëvalueerd? Wat zijn de voornaamste klachten en op welke diensten hebben ze betrekking? Worden de klachten op regelmatige basis door het College geanalyseerd en welke opvolging wordt eraan gegeven?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Maximale bereikbaarheid voor de Brusselaars, participatie en dialoog met verschillende doelgroepen zijn voor de VGC uitermate belangrijk. We maken actief werk van laagdrempelige communicatie en onze fysieke balies zijn toegankelijk. De VGC is een overheid die dicht bij de burgers en het werkveld staat. Als we activiteiten organiseren, vragen we ook steeds om feedback. We staan open voor suggesties en klachten. Dat zit ingebakken in talloze initiatieven die we binnen verschillende beleidsdomeinen voeren.

De VGC is op veel manieren bereikbaar voor vragen en klachten. Niet alleen rechtstreeks bij de bevoegde diensten, maar ook formeel via brief of via e-mail naar info.vgc.be of naar het emailadres van de specifieke dienstverlening. Verder zijn we ook bereikbaar via telefoon, de fysieke balie of sociale media. Als Brusselaars contact opnemen met de VGC wordt er geen formeel onderscheid gemaakt tussen vragen of klachten. Er wordt dus ook geen overkoepelend overzicht bijgehouden van de ontvangen klachten. De VGC houdt echter wel rekening met de conclusies uit die klachten wanneer we onze communicatie of ons aanbod moeten bijsturen. Voor formele klachten over de VGC bestaat dus geen specifieke ombudsdienst in de klassieke vorm.

Heel wat organisaties in het N-netwerk worden wel erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, die ook decretaal bevoegdheid heeft voor de Vlaams erkende voorzieningen in Brussel. Bij de Brusselse Ombudsdienst kunnen burgers enkel terecht met vragen over gewestelijke overheidsdiensten, de GGC, de Cocof en de gemeente. Als de Vlaamse Ombudsdienst klachten zou ontvangen over de VGC-diensten, moeten ze die in principe onontvankelijk verklaren en de VGC hierover contacteren. Tot op heden is dat nog niet voorgevallen.

Een specifieke ombudsdienst voor de VGC-diensten oprichten, is een pertinente vraag waar het volgende College al dan niet een beslissing over kan nemen. Op dit moment kunnen Brusselaars echter op veel manieren met hun zorgen bij ons terecht. De VGC maakt er werk van om op zoek te gaan naar input van burgers en er ook mee aan de slag te gaan.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Het is inderdaad een goede zaak dat de VGC een betrouwbare en bereikbare administratie is en dat er veel manieren zijn om hen te bereiken, ook wanneer er zich problemen voordoen. We herkennen hier de goede werking in van de VGC.

Een ombudsdienst heeft echter een specifieke functie met bepaalde garanties die niet aanwezig zijn bij de gewone interne mechanismen van ambtenaren die goed werk leveren. Het gaat om onafhankelijkheid, autonomie en een zekere afstandelijkheid ten aanzien van die administratie. En als ik uw antwoord goed begrijp, is er geen formele ombudsdienst bevoegd voor de VGC. Meer nog, als de Vlaamse Ombudsdienst gecontacteerd wordt, moeten zij de klacht als onontvankelijk verklaren en de VGC verwittigen. Bij de VGC is er echter niemand die de zaak op ombudsniveau verder kan opvolgen. Dat vind ik problematisch. Bij een instelling als de VGC moet een ombudsfunctie voorhanden zijn.

Dat is zeker een grote investering voor misschien een klein aantal gevallen. Toch vind ik het een gemiste kans dat de Brusselse Ombudsdienst niet bevoegd is voor de VGC. Ook de nieuwe ombudsvrouw Catherine De Bruecker vermeldde dit laatst in een interview. Er is een gezamenlijk decreet en ordonnantie tussen de GGC, de Cocof en het Gewest. Het is jammer dat de VGC geen partner is. Er zijn natuurlijk juridische redenen die een gezamenlijk decreet

onmogelijk maken, maar de VGC zou dezelfde tekst met dezelfde voorwaarden via een andere manier kunnen afsluiten. Ik vind het zorgwekkend als er asymmetrische akkoorden komen in Brussel. Dat is meestal het geval tussen Franstalige instellingen, het Gewest en de GGC. Daar zou de VGC bij moeten zijn. We moeten zeker onderzoeken of een eigen ombudsrol nodig en relevant is. Toch lijkt het me beter een goede protocolafpraak te maken met de Brusselse Ombudsdienst in overeenstemming met het Vlaams Parlement en de Vlaamse Ombudsdienst.

- *Het incident is gesloten.*

Voorzitter: Najima El Arbaoui

Terugdraaien van de kunstwerkuitkering voor het Brusselse cultuurweefsel

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Sinds januari 2024 is de nieuwe wetgeving rond het kunstwerkattest en de kunstwerkuitkering van toepassing. Zoals u weet, ontstond er grote onrust rond de nota van het kabinet-Clarival waaruit bleek dat deze nieuwe wetgeving opnieuw ter discussie zou staan in het kader van de aangekondigde hervormingen in de werkloosheidswetgeving. Afgezien van de drama's die deze hervormingen *tout court* zullen veroorzaken, dreigt men nu ook het kind met het badwater weg te gooien. Ik heb het over de specifieke maatregelen voor kunstwerkers die hun nut en maatschappelijke return al volop lijken te bewijzen. Godzijdank is het kortzinnige plan om dit systeem op te heffen voorlopig van tafel.

Er blijven tegelijkertijd nog heel erg veel vragen open, bijvoorbeeld over het lot van de pensioenen. De strijd is nog niet gestreden, ook niet voor de kunstenaarsgemeenschap in Brussel die bijzonder hard getroffen kan worden. Men berichtte reeds dat de helft van de mensen die een kunstwerkuitkering krijgen, in Brussel wonen. Dat is het lot van een creatieve hub.

Brussel is ook een aantrekkingspool van internationale creatievelingen en de kruisbestuivingen maken ons artistiek werkveld ontzettend boeiend en internationaal begeerd. Ook dat is het lot van een creatieve hub. Wij hebben de opdracht om daar zorg voor te dragen.

Er zou heel veel moois in deze stad en voor onze stad wegvallen mochten die kunstenaars noodgedwongen stoppen met hun kunstenaarspraktijk. Ook de bijdrage aan de sociale cohesie en de verbeeldingskracht ten aanzien van vele maatschappelijke uitdagingen die kunstenaars dagelijks opnemen in deze stad is onbetaalbaar en onvervangbaar. De situatie was en blijft sowieso precair. De urgentie om de arbeidssituatie voor kunstenaars te verbeteren en om hen uit de precariteit te halen is hoog.

Het kunstenaarsstatuut is slechts een opvangnet. Er kan veel meer gedaan worden om de arbeidscontext van kunstenaars te verbeteren. Werken in precariteit is niet duurzaam. Steeds meer kunstenaars zien zich gedwongen werk ernaast te doen, wat vreet aan de kwaliteit van hun artistieke werk en dus aan de levenskwaliteit van deze stad. Het is alle hens aan dek om te verzekeren dat de creatieve humuslaag waar iedereen in deze stad dagelijks van profiteert, niet uitdroogt en verdwijnt. Terwijl de plannen voor *Molenbeek for Brussels 2030* rijpen, gaan wij er nogal klakkeloos van uit dat deze groep harde werkers, die niet luieren en geen subsidies slurpen, de fantastische plannen zullen dragen. Zo vanzelfsprekend is dat echter

niet. De roep van de sector om structurele steun en een duurzame werkcontext wordt steeds luider. Betaalbare werkruimte en een minimale sociale zekerheid liggen aan de basis van hun creaties. We lijken er maar niet in te slagen hen deze stabiliteit te verzekeren en dat is niets om trots op te zijn.

Collegelid, hebt u zicht op de creatieve arbeidsmarkt zoals die zich vandaag in Brussel ontwikkelt? Wat zou het voor Brussel betekenen wanneer het kunstenaarsstatuut zou wegvallen?

Zijn de huidige budgetten voor de kunstensector veerkrachtig genoeg om op een verhoogde nood vanuit de sector te reageren? Welke instrumenten heeft de VGC om doeltreffend beleid te voeren rond het verbeteren van de werkcontext van kunstenaars? Welk overleg bestaat er vandaag met de Franstalige collega's om de ondersteuning van de Brusselse kunstenaars op het terrein te optimaliseren? Kunt u dit punt op de agenda van een volgende interministeriële conferentie meenemen? Staat er eigenlijk een in het verschiet?

Tot slot vermoeden wij dat al deze vragen op gemeentelijk niveau ook leven. In hoeverre is er overleg met de lokale verantwoordelijken en kan lokaal beleid ten aanzien van atelierbeleid hierin worden meegenomen?

Collegelid Ans Persoons: De internationale status van Brussel, de openheid en de culturele diversiteit en de aanwezigheid van straffe kunstschole en kunstinstellingen maken van Brussel absoluut een bijzonder aantrekkelijke plek voor kunstenaars. Uit de cijfers van de federale wetgeving blijkt dat ongeveer 50 % van de kunstwerkattesten vandaag toegekend wordt aan kunstenaars en kunstwerkers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De creatieve sector is een belangrijke sector in Brussel. Uit een studie van hub.brussels blijkt dat de creatieve sector nog steeds groeit, de beeldende kunst en de podiumkunsten in het bijzonder.

De kunstwerkuitkering is dus voor Brussel bijzonder belangrijk en er hing inderdaad even een donkere wolk boven Brussel, maar o.m. dankzij Vooruit blijft het kunstwerkattest ook de volgende jaren in zijn huidige vorm behouden. Het kunstwerkattest, ingevoerd tijdens de vorige legislatuur door de heer Frank Vandenbroucke, was een update van het vroegere kunstenaarsstatuut en biedt een volwaardige sociale bescherming, net zoals voor iedere werknemer geldt.

De strijd voor cultuur die we de afgelopen weken hebben gevoerd, heeft zijn vruchten afgeworpen. Met het kunstwerkattest blijven we kunstenaars dus een volwaardige sociale bescherming bieden. Zo geven we wie een artistieke bijdrage levert toegang tot de sociale zekerheid. Met het behoud van het kunstwerkattest wordt een belangrijk fundament voor de uitbouw van een artistieke en kunstwerkersloopbaan gevrijwaard in de algemene hervorming van de werkloosheidswetgeving. Ik hoop dat dit duidelijk was.

De VGC heeft in haar kunstenbeleid een lange en sterke traditie van aandacht voor de individuele kunstenaar en startende initiatieven. De VGC hanteert een progressieve regelgeving. Ze biedt ondersteuning en subsidies aan experiment, nieuwe disciplines of een verbindende aanpak. Daarmee geeft de VGC zuurstof aan de dynamische artistieke sector en aan de vele kunstenaars en kunstwerkers in het Gewest. De subsidies voor kunstprojecten, debuutsubsidies voor startende kunstenaars, loopbaantrajecten en de subsidielijn "kunstenaars in de klas" zijn manieren om de eigen ideeën van kunstenaars te ondersteunen.

Daarnaast voorziet de VGC ook in coaching met initiatieven zoals co-creatieprojecten en CIRCUIT, in samenwerking met de gemeenschapscentra en À Fonds voor jongeren.

Met het Plan Atelier heb ik tijdens de vorige legislatuur de capaciteit van nieuwe werkplaatsen voor kunstenaars sterk verhoogd. Op co-creatieve wijze met actoren uit de sector heb ik investeringssubsidies toegekend voor tijdelijke en permanente kunstenaarsateliers. Er is informatie verzameld over goed beheer en op verschillende studiedagen en werkbezoeken is kennis gedeeld.

Eind 2023 is een reglement voor de toekenning van investeringssubsidies op mijn initiatief in voege getreden. Meer informatie hierover kunt u raadplegen op de website van VGC Plan Atelier. Ook de gemeenschapscentra voorzien elke zomer voor enkele weken in tijdelijke werkplaatsen aan kunstenaars. Ik denk dat we op dat vlak van ateliers de vorige legislatuur echt een cruciale inhaalbeweging hebben gedaan, al is er nog altijd veel werk voor de boeg.

Tijdens de voorbije legislatuur was er regelmatig overleg met ministers uit verschillende bevoegdheden en taalgroepen over ondersteuningsmaatregelen voor kunstenaarsloopbanen. Ik denk dan ook aan de steunmaatregelen tijdens de coronaperiode, overleg over ruimtegebruik van leegstaande panden en het overleg over de studie over het eengemaakte kunstenloket.

Ook met de gemeentes en in de beleidsplanning van het lokaal cultuurbeleid is er ruimte voor overleg over de prospectie en creatie van mogelijke werkplaatsen voor kunstenaars. Ik nodig de schepenen die bevoegd zijn voor lokaal cultuurbeleid ook regelmatig uit voor overleg op het kabinet.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Het kunstenaarsstatuut, zoals het vroeger heette en nog vaak genoemd wordt, is een opvangnet. Zo'n kunstwerkattest is al iets, maar zonder kunstwerkuitkering ben je er niet heel veel mee. Het is een technische aangelegenheid, maar eigenlijk hebben kunstenaars ze allebei erg hard nodig. We hopen dan ook dat u ervoor zult blijven vechten, want volgens andere bronnen is de dreiging helemaal nog niet van de baan.

Wij zullen die strijd altijd mee aangaan. Het federale opvangnet is een hefboom, maar er zijn ook nog hefbomen binnen de VGC.

We kunnen nu nog kijken wat we kunnen doen om te voorkomen dat al die mensen daar gebruik van moeten maken. De context waarin de kunsten ontstaan, is complex en vraagt ook om gecoördineerd beleid tussen alle beleidsniveaus want het beleid overschrijdt taalgrenzen. In het Plan Atelier zitten niet alleen Nederlandstalige en Franstalige kunstenaars, er is een internationaal publiek en ze delen heel veel.

Het was een goede zaak om het atelierbeleid al op te starten. Dat moet nog uitgebreid worden, zeker ook de samenwerking tussen de verschillende niveaus. Daarover moet serieus worden nagedacht.

Ik ben benieuwd welke permanente ateliers er zijn. Ik zal daarover nog vragen stellen.

We weten dat alles samenkomt in Brussel. Als we die energie hier willen houden, moeten we daarvoor zorg dragen. Dat vraagt bijna om een regionaal kunstenplan en ik hoop dat er na de lopende zaken echt werk van zal worden gemaakt.

Collegelid Ans Persoons: Er blijft blijkbaar onduidelijkheid bestaan, maar het kunstenaarsstatuut dat federaal minister Frank Vandenbroucke heeft uitgewerkt tijdens de vorige legislatuur, blijft behouden.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Dat is tot 2027. Er kunnen nog heel wat evaluaties komen. Dat is ook heel logisch want het zijn nieuwe werkmethodes. Evaluatie is goed, maar ik hoop dat wij en de vele kunstenaars en kunstwerkers ook op u kunnen rekenen in 2027.

- Het incident is gesloten.

Creëren van zweminfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat zwemmen en zweminfrastructuur in Brussel, zowel in de openlucht als binnen, heel belangrijk zijn. Op 22 april 2025 kondigde Flow, het tijdelijke openluchtwembad in Anderlecht, aan dat het eind mei definitief de deuren sluit. Na 4 jaar komt er zo een einde aan de enige publieke mogelijkheid om in open lucht te zwemmen in Brussel. FLOW was opgezet in 2020 als een experimenteel project en nooit bedoeld als permanente oplossing. De organisatoren stellen dat het wembad te kleinschalig is voor een stad als Brussel en dat verder openhouden een dure renovatie vergt waarvoor er geen budget is. Zij beschouwen de sluiting als een *wake-upcall*. Vanaf deze zomer is er in Brussel geen enkele publieke plek meer om buiten te zwemmen, wat het gemis des te scherper maakt.

FLOW heeft volgens de organisatoren bewezen dat een duurzaam openbaar buitenzwembad in Brussel niet alleen mogelijk is, maar ook dringend nodig. De cd&-fractie is het daar uiteraard mee eens. Openluchtwemmen realiseren was een uitgesproken ambitie van verschillende regeringen in Brussel, maar ondanks beloftes en groeiende publieke interesse is er tot op heden geen permanente infrastructuur gerealiseerd.

De initiatiefnemers van FLOW wijzen erop dat verschillende geplande projecten muurvast zitten of vertraging oplopen. Zo verkreeg de voorziene zwemvijver in Neerpede wel de nodige vergunningen, maar die worden geblokkeerd door beroepsprocedures.

Het voorgestelde kanaalzwembad (Becobad) aan de Becokaai blijft voorlopig een dode letter, net als het project voor een zwembad op de Abattoir-site in Anderlecht dat al verder is gevorderd, maar toch heel wat vertraging heeft.

Al die eerdere initiatieven hebben tot dusver niet geleid tot een structurele openluchtwemvoorziening in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Verder blijft er ook een groot tekort aan zweminfrastructuur *tout court*. Vandaag kunnen we jammer genoeg niet garanderen dat jongeren in Brussel kunnen leren zwemmen in het onderwijs. Het tekort aan zweminfrastructuur is daarbij een belangrijke factor.

Wat is de strategische visie van de VGC op zweminfrastructuur in Brussel? Hoe ziet u de rol van de VGC op het vlak van infrastructuur en welke initiatieven heeft de VGC de voorbije jaren genomen om het aanbod uit te breiden?

Wat zijn de belangrijkste lessen uit het Flow-project? Gaat u met de initiatiefnemers nog rond de tafel zitten of hebt u dat al gedaan? Acht u het aangewezen om andere tijdelijke projecten te ondersteunen in afwachting van structurele voorzieningen?

Wat is de stand van zaken van het zwembadproject op de Abattoir-site in Anderlecht? Welke rol speelt de VGC daarin en welke knelpunten zorgen voor de vertraging?

Kunt u de betrokkenheid van de VGC toelichten bij het voorgestelde kanaalzwembad aan de Becokaai, het Neerpede-zwemvijverproject en het aankondigde openluchtzwembadproject op de Pasteursite in Ukkel? Waaruit bestaat die betrokkenheid?

Na het verdwijnen van Océade, kondigde toenmalig schepen van Nederlandstalige aangelegenheden Jef Van Damme in 2021 aan dat er binnen enkele jaren een nieuw subtropisch zwembad zou komen aan het Weststation. Was de VGC bij die plannen betrokken en zo ja, kunt u daarvan een stand van zaken geven?

Heeft de VGC nog andere concrete acties of partnerschappen opgestart om op korte termijn opnieuw openluchtzwemmen mogelijk te maken?

Hebt u contact met de Vlaamse ministers van Brussel en van Sport alsook met Sport Vlaanderen voor nieuwe investeringen in zweminfrastructuur in Brussel en zo ja, welke denksporen worden daar onderzocht?

Bent u bereid om te werken aan een structureel Brussels actieplan over zweminfrastructuur, met betrokkenheid van andere relevante overheden?

Welk beleid voert de VGC over het leren zwemmen, ook in open water? Is er vandaag voor deze zwemlessen voldoende kwalitatieve en toegankelijke zweminfrastructuur?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Openluchtzwemmen is een grote en ook een sociale nood. Daarom is het belangrijk dat we die openluchtzwemvoorzieningen kunnen garanderen als dienstverlening en dat ze betaalbaar zijn voor de gebruikers. Het is niet alleen belangrijk dat er een zwembad is, maar dat moet ook betaalbaar zijn voor iedereen in Brussel.

FLOW was geen dienstverlenend, maar een activistisch project om de regering te motiveren om daar werk van te maken. We hebben er in de vorige legislatuur meerdere keren over gesproken omdat de VGC het project mee subsidieerde. De VGC heeft in toen waar mogelijk zeker een bijdrage willen leveren. Het lijkt me heel zinvol om het overzicht nog eens te horen. In lopende zaken kun je helaas niet veel beslissingen nemen en niet ineens een zwembad financieren.

In het laatste artikel van *Bruzz* valt op dat de gemeente niet altijd mee wil werken. Het gaat niet alleen over het budget maar ook over de politieke wil. Sommige collega's lanceren veel ideetjes en kijken vaak ook in de richting van de privésector, maar ze zouden misschien beter via de partij in de lokale besturen mee op tafel kloppen.

Hoe is de samenwerking tussen de VGC en de gemeenten verlopen na de verkiezingen? Verder sluit ik me aan bij de vragen van de heer Benjamin Dalle.

Collegelid Ans Persoons: Ik deel de analyse van de heer Benjamin Dalle. Er is in Brussel veel te weinig zwemwater. Ook de zwembadenstudie van *perspective.brussels* toont dat te kort aan, zeker in verhouding met de andere gewesten.

Zwemmen is voor kinderen en jongeren, maar ook voor volwassenen, een levensnoodzakelijke basisvaardigheid. De creatie van bijkomend zwemwater is een verantwoordelijkheid van alle overheden in deze stad. We vinden het onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat jong en oud de basisvaardigheid zwemmen onder de knie heeft. Daarom pleiten we er mee voor dat er bijkomend zwemwater bijkomt. Dat is voor ons een basistaak.

We ondersteunen zwemclubs en gelijke toegang voor elke Brusselaar om die zwemvaardigheden aan te leren. We proberen er ook voor te zorgen dat dit niet in het gedrang komt. Elk jaar hebben we helaas incidenten met Brusselaars die verdrinken aan de kust. Dat toont aan hoe belangrijk het is om te zeggen dat zwemmen een basisvaardigheid is.

De VGC-Sportdienst zet intensief in op de basissporten fietsen, lopen en zwemmen. Dit laatste komt helaas vaak in het gedrang door het tekort aan zwemwater.

Ik doe de VGC-strategie inzake zwemmen graag uit de doeken. De VGC investeerde samen met de Vlaamse overheid in de Manufakture. De VGC investeerde als eerste en toen nog enige overheid in de vzw *Pool is cool* om het belang van zwemmen op de radar te houden en te zetten. Ik kom later nog op beide zaken terug.

De VGC zorgde voor een sterke zwemclub: Aquatix BXL. De Sportdienst zorgde immers samen met de zwemclubs voor de fusie van een aantal kleinere zwemclubs tot een sterke zwemclub. Hierdoor werden meer kinderen bereikt, steeg de kwaliteit en kwam er een zwemaanbod in meerdere gemeenten. De VGC sloot een convenant af met Aquatix, waardoor er naast werkingsmiddelen ook subsidies voor hun jeugdsportcoördinator kwamen. Deze club werd tot op heden ook vanuit de Sportdienst verder opgevolgd en ondersteund om de werking nog beter af te stemmen op de stijgende vraag en de stijgende nood aan meer zwemlessen, ook in het Nederlands.

Daarnaast zette de VGC in op sensibiliseringsacties, zweminstituïten voor scholen en het jaarlijkse zwemfeest voor jonge gezinnen om het belang van het zwemmen blijvend te beklemtonen. De VGC integreert in het sportief vakantieaanbod ook Swim-Safe, met de bedoeling kinderen vaardigheden bij te brengen om veilig in open water te kunnen zwemmen.

De VGC volgt de actuele bevragingen rond zwemmen en zwemwater mee op en doet regelmatig ook zelf bevragingen rond zwemmen en zwemwater om de vinger juist aan de pols te houden.

We vinden het natuurlijk ontzettend jammer dat het openluchtwembad Flow sluit. De VGC erkent en ondersteunt de werking van *Pool is cool* al van bij het opzetten van het project van Flow. De vrijwillige werking is via een Bruss-it-project in 2016 in het N-netwerk binnengerold. Nadien volgden onder andere projectsubsidies vanuit sport en een subsidie in het kader van staycation. Sinds 2019 is de vereniging ook erkend binnen het sociocultureel werk.

De VGC sprong logischerwijs mee aan boord vanaf het eerste moment dat *Pool is cool* het idee rond Flow kwam voorstellen. In totaal kende de VGC 255.000 euro toe aan subsidies bestaande uit een investeringssubsidie en meerdere projectsubsidies.

De eerdere conclusies die te lezen zijn in de pers kunnen dan ook beaamd worden. Flow bevestigde de nood aan openluchtwemmen bij de Brusselaars. Zeker doorheen de zomermaanden passeerde er een divers publiek om verkoeling te zoeken. De VGC heeft nooit in twijfel getrokken dat er nood is aan openluchtwemwater en aan zwemwater in het algemeen.

De VGC blijft momenteel in nauw contact met *Pool is cool* om eventuele toekomstige projecten te bespreken en mogelijk te steunen en staat open voor andere initiatiefnemers die zwemwater tot bij de Brusselaar willen krijgen.

Het openluchtwembad Manufakture wordt normaliter in mei 2025 opgeleverd. Het gebouw is uitgerust met verzwaarde funderingen en een structuur om het gewicht van een zwembad te kunnen dragen. De volgende stap is de lancering van een DBFMO-opdracht die al een hele tijd ter beslissing voorligt bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. In die opdracht staan bepalingen opgenomen rond het ter beschikking stellen van uren en zwembaden voor Nederlandstalige scholen en sportverenigingen. Die zijn in verhouding met de grootteorde van de bijdrage van de verschillende overheden. De VGC volgt dit verder op en blijft de komst van een zwembad op het dak van de Abattoir bepleiten binnen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, Sport Vlaanderen, het Vlaams-Brussel beleid en iedereen die er graag mee zijn schouders onder zet.

In 2019 gaf de VGC een kleine projectsubsidie voor een project rond waterkwaliteit in Neerpede. Maar verder is de VGC nooit betrokken geweest bij de zwemvijver in Neerpede noch bij het Becobad, noch bij het aangekondigde openluchtwembad op de Pasteursite in Ukkel.

De VGC werd ook nooit betrokken bij het subtropisch zwembad, een idee van voormalig schepen Jef Van Damme, waardoor ik dus ook geen stand van zaken kan geven. Onze focus ligt op het Manufakture-project.

De VGC blijft permanent zoeken naar opportuniteiten die openluchtwemmen in Brussel mogelijk zouden kunnen maken. Tot op heden is er niets concreet. De VGC was eerder in contact met de Vlaamse bevoegde administraties en ministers om mee het zwembad op de Abattoirsite mogelijk te maken. Eens de DBFMO-opdracht gelanceerd is, worden deze gesprekken weer opgevoerd. Voor de subsidies die Vlaanderen toekent, moet de werf ook binnen de drie jaar gelanceerd zijn. De gesprekken waren tot hiertoe heel positief.

De VGC toont zich dus steeds als een meewerkende en constructieve partner en zal met elk plan rond de zweminfrastructuur meewerken, maar niet trekken. Dat is de rol voor de Vlaamse overheid en het Gewest. Bij Flow nam de VGC zelf het initiatief om de verschillende overheden samen te brengen om te investeren in het tijdelijke project. Ook voor toekomstige permanente projecten sluiten we graag aan.

Er is geen specifiek aanbod inzake leren zwemmen in open water. Zoals ik al eerder meegaf, komen zwemlessen in het gedrang door de druk op voldoende kwalitatieve en toegankelijke zweminfrastructuur. Voor het N-netwerk is de toegang tot gemeentelijke zweminfrastructuur

ook niet altijd evident. We proberen wel te helpen, want momenteel kunnen niet alle Nederlandstalige scholen zwemlessen organiseren door het gebrek aan zweminfrastructuur.

Ik hoop om samen met alle fracties hier een *coalition of the swimming* te mogen vormen. Ik hoop van harte dat, als de Brusselse Hoofdstedelijk Regering ooit gevormd raakt, wij van bijkomend zwemwater een prioriteit kunnen maken.

Mevrouw Lotte Stoops verwees daarnet naar een uitspraak van de MR-schepen over Neerpede. Er is nog veel werk om alle politieke families te overtuigen van de nood aan publiek en openlucht zwemwater. Soms was dat ook bij mijn Franstalige zusterpartij niet het geval.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik hou van de term *coalition of the swimming*. Het is inderdaad belangrijk voor alle Brusselaars dat er voldoende zweminfrastructuur is. Dat geldt trouwens niet alleen voor openluchtzwemmen.

Uit de vermelde studie blijkt ook dat er te weinig binneninfrastructuur is. Dat is een bevoegdheid van veel overheden, maar sinds de laatste staatshervorming is ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor die gemeentelijke sportinfrastructuur, samen met de gemeente en Sport Vlaanderen. Vlaanderen deed al een indrukwekkende inspanning van 3,4 miljoen euro voor Manufakture. Ik heb dat ook met plezier ondersteund, al vind ik niet dat een Vlaamse minister van Brussel daarin moet investeren. Dat is eigenlijk een taak van het Gewest en de gemeenten, met de steun van Sport Vlaanderen. Ik vind dat de focus daar moet liggen en dat er ook een echte coördinatie moet komen met steun van de VGC, maar coördinatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lijkt me logisch. Dat is de afgelopen jaren wat te weinig gebeurd.

Een laatste punt is dat ik heb vernomen dat u *Swim-Safe* steunt. Ik heb in 2024 het project *'From School or Pool to Sea'* gesteund, een project met een West-Vlaamse redder Noah, die de kinderen van een aantal scholen begeleidde. Het vond plaats in Flow. Het was bijzonder waardevol, want het ging niet alleen over zwemvaardigheden, maar vooral ook over hoe in open lucht te zwemmen, zowel in de zee als in open meren. Dat is natuurlijk gevaarlijker dan zwemmen in een gewoon zwembad. Overweegt de VGC om dat project te steunen?

Ik weet niet of de nieuwe Vlaamse minister bevoegd voor Brussel dat zal doen. Ik weet ook niet of de sluiting van Flow een impact heeft. Misschien kan het project ook op andere plaatsen plaatsvinden.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): We zijn blij dat de VGC de vervolgactiviteiten van *Pool is cool* wil blijven ondersteunen. We hopen natuurlijk dat haar acties zo snel mogelijk niet meer nodig zijn en dat de bouw van alle zwembaden die in de steigers staan, snel vooruitgaat, zoals Neerpede.

We hopen ook dat de studie van Beliris zo snel mogelijk kan worden uitgevoerd voor het 300 meter Becobad met sociale ruimte ernaast en errond. Er zijn inderdaad weinig plekken bij de zwembaden. Veel gemeenten geven voorrang aan hun gemeentelijke scholen. Misschien moeten we daarvan eens een algemeen overzicht krijgen: wie krijgt welk slot van de 19 gemeenten? Sommige scholen krijgen een slot voor een klasje, andere scholen krijgen er veel meer.

De gemeenten zullen elkaar ook moeten kunnen ondersteunen bij de verbouwing van zwembaden. Daarbij valt aanbod weg. Solidariteit tussen de gemeenten overstijgt natuurlijk de bevoegdheden van de VGC. De VGC is alleszins een belangrijke partner in de coördinatie van de verschillende bevoegdheden inzake zwemmen.

Collegelid Ans Persoons: Ik benadruk nogmaals dat zorgen voor voldoende zwemwater in Brussel een taak is van alle overheden, maar ik ben er ook van overtuigd dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarin een meer coördinerende rol kan spelen.

In het programma van Vooruit staat ook dat er een eengemaakt beleid moet komen voor de zweminfrastructuur. De hoge kosten van het onderhoud van zwembaden kunnen gemeenten vaak moeilijk dragen.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou de toegang tot zwembaden toch meer eengemaakt moeten zijn inzake openingsuren en tarieven. Ik ben het daarover dus helemaal met u eens.

De Sportdienst staat in contact met *Swim-Safe*. Ik weet niet wat de plannen zijn van de nieuwe Vlaamse minister bevoegd voor Brussel. We kunnen niet alle projecten die in het verleden zijn opgestart en die ondersteund zijn door de Brusselminister in de Vlaamse Regering, opvangen als die niet meer worden voortgezet. We willen alles een voor een bekijken. De Brusselse jongeren moeten kunnen leren zwemmen, ook in open water. Dat is een basisvaardigheid. Ik hoop dat we in de volgende legislatuur, ondanks de moeilijke budgettaire context, eindelijk een inhaalbeweging zullen maken, want we zijn nu al zolang bezig over zwemmen in open lucht en we lopen zo sterk achter ten opzichte van andere grote steden.

- Het incident is gesloten.

Openstelling van sporthal Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw

De heer Benjamin Dalle (cd&v): In de Noordwijk is er een schrijnend tekort aan sportinfrastructuur die toegankelijk is voor bewoners en scholieren in de buurt. Zo heb ik weet van een basketbalclub voor jongeren die al een hele tijd op zoek is naar een overdekte basketzaal.

Ondertussen is het Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw, een van de drie grote kantoorgebouwen van de Vlaamse overheid in de Noordwijk, volledig operationeel. Het prachtige gebouw beschikt over een grote sporthal, die helaas (nog) niet open is voor het brede publiek.

Nochtans zet de Vlaamse Regering fors in op gedeeld ruimtegebruik. Dat kan ook in Brussel een echte oplossing zijn voor het tekort aan sportinfrastructuur en vele andere infrastructuurnoden.

Via het 'Decreet open scholen' wilde de vorige Vlaamse minister van Onderwijs zoveel mogelijk de openstelling van schoolgebouwen na de schooluren mogelijk maken, zodat sportclubs, jeugdverenigingen en buurtinitiatieven gebruik kunnen maken van de sportinfrastructuur en ruimtes in de scholen.

Hebt u contact opgenomen of kunt u dat eventueel doen vanuit uw rol met Vlaams minister voor Brussel Cielte Van Acker en Vlaams minister-president Matthias Diependaele bevoegd

voor Facilitair Management, om te vragen de infrastructuur van de Vlaamse overheid na de kantooruren open te stellen, zodat bijvoorbeeld die basketclub, maar misschien ook andere initiatieven daarvan gebruik kunnen maken?

Kunt u, in overleg met de Vlaams ministers, bepalen wat eventueel nodig is aan aanpassingen bij de toegang van het Belpaire-gebouw of het beheer ervan, zodat de sportfaciliteiten veilig en duurzaam opengesteld kunnen worden?

Weet u hoeveel en welke Nederlandstalige scholen in Brussel, en in het bijzonder in de Noordwijk of de omgeving daarvan, hun infrastructuur naschools ter beschikking stellen van het brede publiek? Voor welke doeleinden en wat zijn de ervaringen daarmee?

Werd er ten slotte een behoeftanalyse uitgevoerd rond sportinfrastructuur in de Noordwijk, en zou de sporthal in het Belpaire-gebouw niet kunnen passen in een bredere strategie om het aanbod in de wijk te versterken?

Collegelid Ans Persoons: We gaan voor sporten en bewegen in Brussel voor iedereen. We doen dat niet alleen. Het is een gedeelde bezorgdheid van de verschillende overheden in deze stad.

In Brussel en bij uitstek in de Noordwijk is er voorlopig minder open en groene ruimte om vrijblijvend te sporten. Daarin komt hopelijk verandering in de volgende jaren.

De beleidslijn van de VGC is al jarenlang duidelijk: we trekken volop de kaart van gedeeld ruimtegebruik. Vanuit de VGC hebben we intussen een netwerk van sportinfrastructuur uitgebouwd met bijna 70 partners. Met het gros daarvan sluiten we ook expliciet samenwerkingsakkoorden met daarin afspraken over naschoolse openstelling. Zo bestaan er momenteel 35 samenwerkingsakkoorden met betrekking tot schoolsportinfrastructuur.

In 2024 opende de sportzaal van Campus Kompas nog zijn deuren, die meteen goed gevuld geraakte met allerhande sportverenigingen uit het Nederlandstalig netwerk. Dat bewijst ook de nood aan sportinfrastructuur in deze wijk.

De Sportdienst van de VGC heeft een goed zicht op de noden en behoeften van sportclubs. Als we de vraag van verenigingen naar extra ruimte en de beschikbare ruimte vergelijken, kan worden gesteld dat de Noordwijk extra behoefte heeft aan sportruimte.

De sporthal van het Belpaire-gebouw mee opnemen in het netwerk van sportzalen zou zeker een verrijking zijn voor de Noordwijk en het geheel van sportinfrastructuren in de stad. De vraag om de sportzaal van het Belpaire-gebouw ook buiten kantooruren open te stellen, heeft onze Sportdienst meermaals gesteld aan Sport Vlaanderen in het najaar van 2024. Er werd aan de verantwoordelijke van Sport Vlaanderen ook gemeld dat de VGC de openstelling zou kunnen faciliteren en/of ondersteunen.

Sport Vlaanderen was dat idee genegen, maar kon daar zelf niets over beslissen, aangezien dat de bevoegdheid van het Facilitair Management is. Een mogelijke samenwerking verkeert dus nog in een embryonale fase. Er is geen duidelijkheid of de Vlaamse overheid überhaupt deze openstelling wenst. Er is ook nog geen duidelijkheid over welke aanpassingen er bij de toegang van het Belpaire-gebouw eventueel zouden moeten komen. Tot op heden liepen de gesprekken op administratief niveau. Ik zal naar aanleiding van uw vraag contact opnemen

met de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel en de Vlaamse minister-president, die verantwoordelijk is voor Facilitair Management. Ik zal daarover een brief sturen om na te gaan of dit idee ook politiek gesteund kan worden vanuit de Vlaamse Regering.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik heb nog een extra vraag. U sprak over 35 samenwerkingsakkoorden. Kunt u aangeven hoeveel van deze akkoorden zich ergens in de Noordwijk bevinden of in de buurt?

Tot slot, een opmerking bij het Belpaireproject waarbij ik natuurlijk zelf ook betrokken was als Vlaams minister van Brussel. Ik heb toen de vraag gesteld of het niet mogelijk is om de sportinfrastructuur open te stellen. Het antwoord van de leidend ambtenaar was toen: “*Zeer graag.*” Dat was ook de politieke lijn. Maar in de overgangsfase waren er veel logistieke uitdagingen door de verhuis en men wilde eerst bekijken hoe alles zou verlopen in de beginperiode.

De verhuis ligt nu al een tijdje achter ons en daarom denk ik dat het goed is om de vraag opnieuw te stellen. Ik denk ook dat de politieke wil aanwezig is om het te doen in de mate van het praktisch haalbare. In die zin vind ik uw aanbod goed om dit alles vanuit de VGC te faciliteren, bv. ook om te kijken welke organisaties kunnen komen en hoe de toegang wordt geregeld. Deze steun zal veel mogelijk maken. De enige bezorgdheid was of er genoeg ruimte zou zijn voor de Vlaamse ambtenaren – dit is ’s avonds natuurlijk minder een probleem – en of alles organisatorisch haalbaar zou zijn. Uw aanbod is heel goed en ik dank u ook voor uw initiatief.

Collegelid Ans Persoons: We hebben met de VGC intussen al heel veel ervaring in dit domein, ook met scholen om ondersteuning mogelijk te maken. Ik ben ervan overtuigd dat hetzelfde hier ook mogelijk is. Wat uw vraag betreft over de 35 samenwerkingsakkoorden: ik zal deze informatie bezorgen aan de Diensten van de Raad.

- *De vergadering wordt om 13.02 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werd een schriftelijke vraag ingediend door de heer Bob De Brabandere.

TREFWOORDENREGISTER

Aanpak van agressie tegen leerkrachten in de Brusselse Nederlandstalige scholen, blz. 11

Asbestverwijdering in Brusselse scholen, blz. 4

Creëren van zweminfrastructuur in het Brussels Gewest, blz. 51

Educatief gebruik van Adolescence, blz. 16

Extra plaatsen in de Brusselse kinderopvang, blz. 42

Ombudsdienst Vlaamse Gemeenschapscommissie – klachtenmanagement, blz. 46

Ondersteuning van personen met autisme in onderwijs en zorg, blz. 26

Openstelling van sporthal Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw, blz. 56

Preventiebeleid rond jeugdcriminaliteit bij jonge kinderen, blz. 18

Programma's en initiatieven om leerlingen te inspireren en te informeren over ondernemerschap, blz. 7

Samengevoegde actualiteitsvragen

Zie - Sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder

Samengevoegde vragen om uitleg

Zie - Asbestverwijdering in Brusselse scholen

Sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder, blz. 28

Speelpleinen van de VGC tijdens de paasvakantie 2025, blz. 38

Stijging van NEET-jongeren in het Brussels Gewest, blz. 9

Structurele aanpak van hoogbegaafdheid in het Brussels onderwijs, blz. 21

Terugdraaien van de Kunstwerkuitkering voor het Brusselse cultuurweefsel, blz. 48

Vragen om uitleg

Zie - Aanpak van agressie tegen leerkrachten in de Brusselse Nederlandstalige scholen
 - Creëren van zweminfrastructuur in het Brussels Gewest
 - Educatief gebruik van Adolescence
 - Extra plaatsen in de Brusselse kinderopvang
 - Ombudsdienst Vlaamse Gemeenschapscommissie - klachtenmanagement
 - Ondersteuning van personen met autisme in onderwijs en zorg
 - Openstelling van sporthal Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw
 - Preventiebeleid rond jeugdcriminaliteit bij jonge kinderen

- Programma's en initiatieven om leerlingen te inspireren en te informeren over ondernemerschap
- Sluiting van het derde leerjaar van basisschool Balder
- Speelpleinen van de VGC tijdens de paasvakantie 2025
- Stijging van NEET-jongeren in het Brussels Gewest
- Structurele aanpak van hoogbegaafdheid in het Brussels onderwijs
- Terugdraaien van de Kunstwerkuitkering voor het Brusselse cultuurweefsel